

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoši sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katol. Hkovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

Slovenski Štajer hoče samoupravo.

Velepomembna je bila nedelja dne 13. t. m. Kdor bo pisal zgodovino bojev štajerskih Slovencev, bo gotovo zadel ob ta mejnik v našem razvoju in ga bo moral primerno označiti. Bila je res lepa nedelja, in S. K. Z. jo je lahko vesela, kajti takih uspehov, kot jih je dosegla, ni mogla pričakovati.

S. K. Z. je poslala v deželno zbornico trdno vrsto odločnih mož, kateri se ne dajo primerjati z zastopniki prejšnjih časov. Ti poslanci so kot pravi zastopniki slovenskega Štajerja čutili neznosnost razmer, v katerih živi ljudstvo, ki jim je odkazalo ta odlična zaupna mesta, in so zapričeli zgodovinsko važni boj za enakopravnost Slovencev v zeleni „Štajerski“.

Nemška javnost, navajena naše pohlevnosti in potrpežljivosti, je bila osupnjena. Zdelo se jim je neverjetno, da bi to hlapčevsko ljudstvo, ki je vedno tako mirno in hladno prenašalo nemško nadvlado, hotelo imeti kakih pravic. V svoji kratkovidnosti so se tolažili s tem, da nastop naših poslancev ni povzročilo ljudstvo, ampak samo vročerkovitost nekaterih narodnih prenapetnežev. A motili so se silno. Motili so se tako, da še sedaj ne morejo trezno presoditi vsega položaja in zavzeti razmeroma primerno stališče. Spodnještajersko ljudstvo jih je pač s svojim odločnim nastopom zadnje nedelje popolnoma iznenadilo in z enim mahljajem dokazalo lažljivost in neresničnost vseh njihovih trditev. Vse to je prišlo v najširšo javnost in povzročilo preobrat v naziranju vseh pošteno mislečih.

Kako pa sedaj?

Tisoči in tisoči zavednih volilcev so se odločno izrekli za obstrukcijo slovenskih poslancev, dokler se korenito ne spremeni krivični način vladanja nestrpne nemške večine. Zadnja nedelja je gotovim krogom, ki se navadno odlikujejo po brezprimerni zagrizenosti, pač gotovo dokazala, kako so vsa njihova zagovarjanja in dosledno tudi vsi njihovi zaključki nepra-

vilni in neumestni, in jih na podlagi suhih dejstev prepričala, da stoji vse slovensko spodnještajersko ljudstvo, bolj kakor kdaj prej, enotno in združeno za svojimi poslanci.

Tako stoje razmere in nič drugače. Vsa zavijanja in slepljenja nemških listov nič ne pomagajo in ne morejo na stvari sami nič spremeniti. Neizprosno dejstvo, slavna gospodujoča nemška večina, je: Slovensko štajersko ljudstvo zahteva radi mnogobrojnih krivic, s katerimi ga je osrečevala in ga še osrečuje nasilna nemška večina, popolno samoupravo za Sp. Štajer. Ako je golovim ljudem prav ali ne, to je nujna zahteva našega ljudstva in dosledno tudi naših poslancev, in s tem mora vsakdo računati. Da se preko slovenskega ljudstva ne gre na dnevni red, tega bržkone največji zaručane ne bo mislil, zato je pač treba računati z geslom: Proč od Gradca!

Ljutomer.

Vaupotičevi prostori natlačeno polni. Pristaši Kmečke zveze in tudi pristaši drugih strank so prihiteli iz celega Murskega polja na shod. Zborovanje je vodil kmet Kardinar iz Krapja.

Deželni poslanec dr. Korošec je izvajal: Poslali ste nas v Gradec, da delamo za gospodarske, narodne in prosvetne težnje slovenskega ljudstva. Ne da bi molčati, ste nas volili, ampak, da bi govorili; ne da bi krivice mirno sprejemali, ampak da bi jih pogumno odbijali, ne da bi napade voljno trpeli, ampak da jih brezobzirno zavračamo. V Gradec nismo šli moledovat, ampak zahtevati.

Kadarkoli so hoteli Nemci nam škodovati, smo povzdignili svoj glas. In to so skušali velikokrat. Nemška večina je prepojena od brezmejnega strastnega sovraštva proti vsemu, kar je slovenskega. In v tem sovraštvu ne razločuje več, kaj je nujno potrebno in kaj je samo koristno. Bednim je odrekala podpore, za nemška napadalna društva je metala denar pri oknu ven, za nemške ljudi je imela večina vse, za slovensko ljudstvo mnogokrat le grde psovke.

Najmirnejšemu človeku je morala ob takih dogodkih zavreči kri, in le oni, ki nimajo niti krvi niti časti več v sebi, so po časnikih zamogli obsojati naše odbijanje nemške brezstidnosti.

Na višek drznosti pa se je povzpela nemška večina takrat, ko je prinesla zakonski predlog, s kate-

rim je hotela dobiti v svoje roke deželni šolski svet in nam ugrabiti še par slovenskih okrajnih šolskih svetov; ko je hotela nasilnim potom oropati slovensko občino za kos naše zemlje; in ko je vsemu temu na vrh hotela s spremembo pravilnika nam nadeti še nagobčnik, da bi morali mirno gledati, kako reže nemška večina z neusmiljeno roko rane na telesu slovenskega ljudstva, tedaj je bila mera polna. Tega slovenski poslanci nismo mogli dopustiti, to bi bilo proti vsemu našemu naziranju, to se je vstavljalo našemu prepričanju. Vsled tega smo prijeli za deželni voz ter rekli: Ne boste peljali naprej, dokler ne odstopite od nakan, s katerimi hočete sedaj slovensko ljudstvo tako po zločinsko oškodovati.

In danes stojimo vsi poslanci pred svojimi volilci. Danes ne prosimo za zaupanje, ampak danes vprašamo ljudstvo mirno in hladno: Ali nam zaupa ali ne? Ali odobruje naš boj? Ali hoče iti z nami v tem boju? Z nami tudi v slučaju, da bi posamezniki trpeli škodo? Z nami do trenutka, da si izvojujemo za Sp. Štajer pravico, odločevati sami o naših potrebah in željah.

Navzoči so z vihnim odobravanjem pokazali, da hočejo vstrajati ob strani slovenskih poslancev do skrajnosti. Izreklo se je Slovenskemu klubu popolno in neomejeno zaupanje, ter se odobrila njih taktika.

Gornja Radgona.

Po rani maši smo se zbrali v sobi bralnega društva na zborovanje. Videli smo med zborovalci najuglednejše može našega okraja, med njimi tudi načelnika okrajnega zastopa gospoda A. Terstenjaka. Shodu je predsedoval naš vrli kmet gospod J. Pelcl.

Deželni poslanec dr. Korošec je v daljšem govoru opisoval, s kakimi nameni so šli naši poslanci v deželno zbornico in kako so tam našli pri nemški večini vedne ovire, v zadnjem času pa je večina nastopila naravnost napadalno proti Slovincem. Poslanci, da branijo obstoj in čast svojega naroda, so morali nastopiti z obstrukcijo. Danes so pred narodom, da izvejo njegovo sodbo.

Zborovalci so z navdušenjem odobrili nastop slovenskih poslancev v Gradcu ter jim izrekajo svoje popolno zaupanje.

St. Peter pri Mariboru.

Po rani maši se je do 200 mož zbralo v šoli, kjer je gospod župnik Štrkl s pozdravom na mnogoštevilne navzoče otvoril zborovanje.

PODLISTEK.

Za zaslužkom.

Ljudje so po popoldanski službi prišli iz cerkve in se razpršili po trgu, zbirajoč se tu in tam v večje gručice. Naj se na primer vstavi dvoje ljudi in začne govoriti, takoj pristopi tretji in četrti, vsaki bi rad slišal, kaj neki govori. Radovednost ljudi leži že v njih naravi.

Tudi sedaj so gručice mladih fantov, ki se živo o nečem pogovarjajo, obkolili starejši gospodarji in ženske, vsak pa nastavlja ušesa in odpira usta, da bi vsaj nekaj vjel od cele govorice.

„O čem se pa tako pogovarjajo?“ vpraša stara ženska, ki je ravno prišla, poleg stoječo botro.

„O svojem odhodu, moja ljuba, hej! ...“

„Ti vsi torej odhajajo za zaslužkom ... kdo pa ostane tu v vasi? ...“

„No, vprašajte jih! Zunaj vendar nekaj prislužijo, tu je pa beda povsod. Komaj za sol zadostuje, kaj šele za živež in obleko ...“

„Res je ...“ je potrdila botra.

Med tem je pa sredi zbranih postaven fant pri povedoval na široko, kakor je on slišal od Jakoba Gresjaka, ki je bil v Pešti, kako tam dobro plačujejo delo, kako je tam prijetno življenje itd.

„Tam jedo samo slanino in bel kruh.“

Nekaj gospodarjev se je obližnilo. Bel kruh — to je pri njih sploh nekaj okusnega. Navajeni so na ovseni kruh, kadar kupijo na sejmu zemljo, če jim preostane kak krajcar od neizogibnih izdatkov — tedaj je v bajti veliko veselje!

„Kdaj pa pravzaprav odidete? ...“ je vprašal star gospodar govorečega fanta.

„Kar najprej mogoče! Morda že pojutrišnjem ...“ so govorili nekateri. „Pomlad bo kmalu tu, treba je kaj zaslužiti za dom ...“

„Vas gre veliko?“

„Ha! precej. Janez iz Grede, tesarjev Vojteh, Andrej iz Porobja. Nabralo se nas bo okoli petnajst.“

„Saj tudi iz Amerike naši pišejo,“ je začel drug gospodar, „da se jim ne godi slabo. Po dva dolarja zaslužijo na dan.“

„Koliko je pa to, dolar?“ je vprašala radovedna neka ženska.

„Bo tako okoli poltretjega goldinarja ...“ je pojasnjeval gospodar.

„Bog pomagaj! Kaj toliko! ...“ se je čudila ženska.

Na strani je stalo nekaj deklet, ki so gledale otožno na odhajajoče. Ne ena je mislila na svojega, če se vrne kdaj, če ne pozabi na njo. Pravijo, da je v Pešti dosti deklet — in te jim lahko prevzamejo fante.

Dolgo se je še pogovarjala gruča; nazadnje so se začeli razhajati ljudje, eni k večernicam, drugi domov. Kakor navadno — vsak na svojo stran. Trg se je izpraznil, samo pod večer je še par pijancev iskalo poti, tapaje po temi.

Minilo je par dni. Megleno je bilo, deževno in mračno, kakor navadno pred pomladjo ...

Komaj se je stajal sneg na kamenitem površju, že se je pokazala siva, mokra zemlja, od dežja in s trdom kmeta iz razpalega kamenja pripravljena — sam razsipajoč se peščavec, prisiljen od vsakoletne mokrote in težavnega obdelanja dati boren živež za kmeta.

Na izoranih skalnih strminah, nekdanj pašnikih — se svelijo drobni kamenčki, med katerimi se le tupatam pokaže zemlja. Borna zemlja daje — boren sad; borno je tudi življenje hribovca.

Vsa vas se razteza po dolini, v katero se steka voda z razvodja; bajte ob vodi so se združile v zaselja. Toda naraščajoče prebivalstvo se peha po pobočju navzgor, razorja pašnike, dela po gorskih rebrih ubožne bajte, ko pa pride na vrh, kjer so že zadnji pašniki in ostala ledina — tedaj pa seže samo na zvezde po zemljo, kajti tu je manjka ... In ni več dolgo do tedaj!

Ni čuda, če iščejo ljudje zaslužka, kjerkoli slišijo o njem; beda jih goni iz bajte ...

Tudi sedaj ... po poti, ki pelje po vodi v mestece, korakajo po dva in trije visokorasli, toda shujšani mladi ljudje. Gredo s culami na vlak ... Pone se jih od kraja beda v zaželjena mesta, kjer se tako lahko zasluži par goldinarjev ... Tako lahko se tam dobi denar.

„E, kaj je to težko,“ mislijo pri sebi, „delaš dvanajst ali deset ur na dan, zato pa dobiš sedem desetice, ko moraš za to v vasi delati dva dni ali še več ... Celo božje leto se človek muči in muči, pa nikjer nič! ... Rij na tem polju in rij, pa te še niti preživiti ne more ...“

Take misli se pode po glavi odhajajočim, in upanje na hiter zaslužek jim že naprej razjasnjuje blede obraze ...

V času, ko odhaja vlak, se je nabralo precej ljudi na postaji. Iz vsake vasi se je peljal kdo; okoli dvesto ljudi je čakalo na vlak. Hipoma je prišla „mašina“.

Nadaljevanje v prilogi.

Mesto gospoda deželnega odbornika Robiča, ki je bil vsled težke bolezni svoje soproge zadržan, je poročal gospod profesor dr. Hohnjec.

V poljudnih besedah je poslušalcem raztolmačil pojem obstrukcije in pogoje, pod katerimi je dovoljen ta politični silobran. Glede na obstrukcijo slovenskih poslancev v graški deželni zbornici so vsi ti pogoji izpolnjeni v taki meri, da se mora nastop naših poslancev popolnoma odobravati.

Poslušalci, ki so z vidnim zanimanjem sledili govornikovim izvajanjem, so ob koncu z burnim odobravanjem pokazali, da popolnoma soglašajo.

Kmet Bračko nato izjavi v imenu krajevnega odbora S. K. Z., da kmetje obstrukcijo slovenskih deželnih poslancev popolnoma odobravajo in da zahtevajo za Spodnji Štajer samoupravo.

Župan Lorber in mladenič Flucher opozarjata na skrajno slabo in zanemarjeno cesto iz Maribora preko St. Petra in tolmačita veliko nevoljo in ogorčenost, ki vsled tega vlada med tukajšnjim ljudstvom nasproti okrajnemu zastopu in deželnim oblastnikom.

Dr. Hohnjec poda nekaj pojasnil, kako je treba postopati.

Nato se je ob velikem navdušenju in zvestranskim soglasjem sprejela resolucija, ki izraža poslanecem K. Z. zaupanje in odobrava obstrukcijo.

Končno zavrne predsednik, gospod župnik M. Štraki, nekaj časnikarskih napadov na naše ljudstvo in njegove poslance, in zaključi lepo zborovanje.

Dobova.

Shodu, ki se je vršil dne 13. t. m. ob 8. uri predpoldne, v gostilni gospoda Cvetka, je predsedoval gospod župan Ogorevc iz Rigonc.

Poročal je deželni poslanec dr. Benkovič približno 150 volilec. Vladalo je silno ogorčenje radi zavlačevanja uravnave Sotle, Save ter Gabrnca. Zborovalci so soglasno odobrili postopanje Slovenskega kluba v deželnem zboru in zahtevajo od poslancev, da vstrajajo pri obstrukciji, dokler ne dosežejo pozitivnih uspehov, posebno pri uravnavi rek in potokov. Cela velika dobovska župnija odmeva navdušenja za odločen in brezobziren nastop poslancev S. K. Z. Splošno prepričanje je, da se z drobtinami ne smemo več zadovoljiti, ampak, da moramo zahtevati take kose kruha, kot jih dobiva Zgornji in Srednji Štajer. „Proč od Gradca!“ postaja geslo, ki ima meso in kri!

Srmlje.

V nedeljo, dne 13. t. m. se je vršil ob 3. uri popoldne v prostorih gostilne g. župana Petana shod, kateremu je predsedoval g. župan. Prostorna dvorana je bila polna navdušenih mož in mladeničev. Poročal je poslanec dr. Benkovič. Zborovalci so soglasno in navdušeno odobrivali odločni nastop poslancev S. K. Z. in jim izrekli neomejeno zaupanje.

Pojavilo se je silno ogorčenje nad namero vlade, zvišati davek na vino; poslanec je tem oziru dal pojasnila, ki so zadovoljila zborovalce. Buren odmev je našla misel, naj deželna črtanih 200.000 kron za prenovitev vinogradov postavi v proračun kot podporo za združno razpečavanje vina. Na poslance S. K. Z. so se ponavljali živahni „Živio“-klici.

St. Ilj v Slov. goricah.

Včeraj dne 13. februarja je velika množica naših volilcev prihitela na shod S. K. Z. Domača župnija je bila po svojih krepkih možeh dobro zastopana. Prihiti so na shod tudi iz Svičine, Jarenine, St. Jakoba, Kungote, da celo iz Spielfelda in daljnega Sv. Križa nad Mariborom.

Predsedoval je shodu vrli občinski svetovalec šentiljski gospod Freiham, podpredsednik pa je bil g. Serbinek iz Svičine.

Poslanec Roškar je v nad uro trajajočem, navdušenem govoru predložil zborovalcem položaj slovenske deželnozbornske delegacije v Gradcu. Težavno stališče imajo naši poslanci. Zagrizena nemško-liberalna večina je hotela z nasilnostjo in z raznimi, naše ljudstvo uničujočimi predlogi, kakoreklo zadati smrten udarec ne samo slovenskemu narodu, ampak tudi slovenskemu kmetu.

Gospod poslanec je na kratko poročal tudi o svojem delovanju v državnem zboru.

Zborovalci so zelo pazno sledili poročilu pri ljubljenega poslanca, ter so z ogorčenimi medklici dali duška svoji nevolji nad nestrpnostjo nemško-liberalne večine v deželnem zboru. Govoru je sledilo dolgotrajno navdušeno odobravanje.

Z veseljem so zborovalci tudi enoglasno sprejeli resolucije, s katerimi odobravajo obstrukcijo naših poslancev v deželnem zboru, zahtevajo samoupravo za Spodnji Štajer (burni klici: „Proč od Gradca!“), ter izrekajo Slov. klubu in še posebej poslancu Roškarju neomajano zaupanje.

Ze dolgo se ni noben shod v St. Ilju tako krasno obnesel. Meja je govorila: „Proč od Gradca!“

Sv. Jakob v Slov. gor.

Z največjo pazljivostjo so dne 19. februarja poslušalci, natlačeni v Peklarjevih gostilniških prostorih, sledili krasnim izvajanjem g. drž. in dež. posl. Roškarija, ki je razlagal o svojem in svojih tov. delovanju, posebno o različnih predlogih, ki jih je stavil v deželni zbornici. Pojasnil je, kako je nemška večina skrbela le za zgornji in srednji Štajer, pre-

zira pa Slovence, njihove najvažnejše zahteve, potrebe in podpore, a zahteva pa vedno plačevanje deželnih doklad, tako, da so bili naši gg. poslanci primorani, se vsled krivici nemške večine poprijeti zadnjega sredstva, obstrukcije, s katerim so preprečili nadaljnje delo, proračun. Poročal je o delovanju in uspehih v državnem zboru. Poudarjal je tudi potrebo gospodarske, posebno politične naobrazbe vsakega Slovenca, da lahko zasleduje vsako delo v državnem in deželnem zboru, da ob času volitev ve razsoditi, kakih mož je treba, ki imajo srce in voljo za ljudstvo. Po govoru, ki mu je sledilo splošno odobravanje, se je izrekla g. poslancu zahvala s prošnjo, da nas v kratkem zopet obišče. Shodu je predsedoval g. M. Peklar, zapisnikar je bil Ivan Kapun. Na predlog organista K. Knupleža so se enoglasno sklenile sledeče resolucije:

Na shodu S. K. Z. pri Sv. Jakobu v Slov. gor. dne 13. februarja zbrani zborovalci sklenejo sledeče: 1. Poslanec S. K. Z., posebno g. Roškarju, izrekamo posebno priznanje in zaupanje. 2. Popolnoma soglašamo z nastopom slov. poslancev v državnem, posebno pa v deželnem zboru. 3. Ker nam naši narodni nasprotniki ne dovolijo niti najmanjših pravic, se popolnoma pridružimo g. poslancu Roškarju, ki je zahteval v dež. zboru samoupravo za Slov. Štajer. 4. Slovenske poslance pozivamo, da nikakor ne dovolijo davka na vino. 5. Lovski zakon se mora spremeniti, a le tako, da ne bo kmetu v škodo, kot dosedaj. 6. Slovenske poslance prosimo, da vselej in povsod nastopajo za take naredbe in postave, ki bodo kmečkemu ljudstvu le v korist in pomoč.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju.

Shod S. K. Z. je bil mnogoštevilno obiskan. G. župnik in dež. posl. Ozmec je poročal o vzrokih slovenske obstrukcije v deželnem zboru, govoril o nečuvjenih krivicah, ki jih dela liberalna nemška večina v deželnem zboru. Z velikim veseljem so volilci izrekli svoje odobravanje nad pogumnim nastopom sl. kmečkih poslancev ter jim zagotovili svojega popolnega zaupanja. So pa tudi poslanci S. K. Z. lahko ponos svojih volilcev, ko so si s svojim pogumom in modrim nastopom pridobili spoštovanje vseh, celo pri nasprotnikih. Zborovalci pa so tudi spoznali in izrekli svoje ogorčenje nad skrajno krivičnim, nasilnim, pristranskim in neparlamentarnim postopanjem Nemcev. Katerega kmeta pa tudi ne bi z gnevom napolnilo, če sliši, kako neollikano, surovo, da pobalinsko so psovali in žalili naš materni jerik, slovenski narod in njegove zastopnike, zlasti kmete. Poslanec Roškar jim je moral zaklicati: „Učite se od slovenskih kmetov olike!“ Da, krvavo potrebno bi bilo, da bi se od nas naučili vsaj najnavadnejše olike in resnice in pravico ljubezni. Bog ve, kako je to, da so liberalni Nemci izgubili ves čut in smisel za resnico, pravico in poštenost. Tudi najbolj divji barbarski narodi je imajo več. Pomisljijo naj samo nemški „gospodje divjaki“, kakšno bi oni zatulili, če bi bili Slovenci v večini in bi tako ravnali z Nemci, kakor sedaj oni z nami, prišli s takimi predlogi, kakoršne so prinesli sedaj oni! Vse psovke bi porabili, nebo in pekeli bi klicali na pomoč, Slovence bi proglasili za bolj divje in neomikane, kakor so ljudozrci v sredi Afrike. In vendar s a m i delajo tako! Le ostudna hinavščina in skrajna popačenost more tako počenjanje zagovarjati. Čuj, „Štajerci!“ Če bi imeli Slovenci na Štajerskem le desetino tega, kar imajo Nemci kot manjšina na Češkem, bi bilo morebiti drugače. In vendar oni tam obstruirajo. In vlada se poteguje na Češkem na vse kriplje za Nemce, na Štajerskem pa Slovence, namesto da bi nas podpirala in branila proti krivicam nemških liberalcev, gre z njimi roko v roki. To je slavna „nepristranost“ Bienerthove vlade! Pfuji taki vladi! Mi zahtevamo, da smo povsod, ne samo pri plačevanju davkov, enakopravni! Da pa bodo Nemci lahko imeli mir, mi pa tudi, naj nam dajo prostost. Ne bomo odnehali, dokler se ne bo to zgodilo, dokler ne bomo dosegli samouprave za Slovenski Štajer! To naj si dobro zapomnijo: Nemci in vlada (a tudi grdi izdajalec slov. kmečke stvari, ki nosi ime „Štajerci“). Naše vrle poslance pa pozivamo, da vstrajajo v boju za naše narodne, gospodarske in politične pravice do zmage, ker pravica končno mora zmagati!

Cirkovec.

Popoldne ob 3. uri je govoril isti poslanec v Cirkovcu na Goljatuvi gostilni. Tri sobe in veža so bile nabito polne volilcev. Zelo napeta je bila pozornost zborovalcev, ko je poslančeva zgovorna beseda razkrivala krivice, ki se že godijo in ki so se nameravale od nemško-nacionalne večine še pomnožiti slovenskemu ljudstvu ter dale poslancem povod za obstrukcijo. Iz srea vseh in z burnim „živio“ odobrene so bile besede gospoda Zorka: „Prav ste storili v tem slučaju slovenski poslanci! Tako naprej in mi volilci bomo vedno z vami!“

Velenje.

Lepo število odločnih mož in mladeničev — zastopane so bile skoro vse občine šoštanjkega okraja — se je zbralo v nedeljo dne 13. februarja v Društvenem domu v Smartnem.

Poročal je gospod deželni poslanec dr. Verstovšek. Dokazal je na podlagi števil nečuvno postopanje nemške večine glede na gospodarske težnje slovenskega Štajerja. V krepkih besedah je ozna-

čil vzroke, ki so prisilili poslance S. K. Z., da so segli po obstrukciji. Med zborovalci je vladalo silno ogorčenje radi nasilnega gospodovanja nestrpnih nemških poslancev in z velikim navdušenjem so bile sprejete resolucije, v katerih izrekajo volilci svoje neomajno zaupanje poslancem S. K. Z. in jih pozivljejo, naj vstrajajo v težkem boju, dokler ne dosežejo samouprave za Spodnji Štajer.

Vedno in vedno so se ponavljali gromoviti živio-klici na naše vrle poslance, ki so s svojim odločnim nastopom dosegli ugled slovenskemu ljudstvu spodnještajerskemu in zabranili nebrojno novih krivic.

Z velikim navdušenjem je bila sprejeta tudi resolucija, v kateri se obsoja nedostojno-psovanje slovenskih poslancev in slovenskega ljudstva in se brez-pogojno zahteva, da poslanci kaj takega več ne dopuste.

Shodu je predsedoval gospod župan Skaza; resolucije je pa predlagal gospod župan šentiljski Koren; navzoča sta bila tudi vrta župana iz Skal in Pake.

Slovenjgradec.

Neprijetno vreme ni ustavilo naših vrlih mož, da bi ne bili prišli na shod v Slovenjgradec. Do 200 se jih je zbralo od vseh strani slovenjgraškega okraja. Zastopane so bile vse občine od Mislinje in od Sp. Dravograda, celo daljni Razbor je bil zastopan. Shodu je predsedoval g. Rotovnik. Zborovalci so pazljivo sledili izvajanjem poslanca g. dr. Verstovškega, ki je v ostrih besedah bičal gospodarstvo nasilne nemške večine v deželni hiši v Gradcu. Na podlagi števil iz proračuna je dokazal, kako pristransko in nepošteno postopa vladajoča klika s Spodnjimi Štajerci in utemeljeval z ozirom na bodočnost upravičenost obstrukcije. Poslušalci so g. govornika, ogorčeni radi nečuvjenih krivic, katere seka nemška večina slovenskemu ljudstvu, velikokrat spontano prekinili in v medklicah dali duška svoji nevolji radi neznoznega nemškega režima. Pesti so se stiskale zborovalcem, ko so slišali o neverjetnih krivicah, ki jih hočejo naprtiti slovenskemu ljudstvu nemški nestrpneži. Z navdušenjem in z viharimi „Živio“-klici so bile sprejete predlagane resolucije, v katerih se zahteva samouprava za slovenski Štajer, in pa izraža zaupanje poslancem S. K. Z.

Sv. Peter v S. d.

Shod, sklican po dež. posl. g. Terglavu, je nad vse pričakovanje imenitno vspela. Ljudstvo, sami krepki možje in fantje od blizu in daleč, napolnilo je do zadnjega kotička prostorno dvorano pri g. Žganku, ter je pazljivo in z velikim zanimanjem sledilo poldrugo uro trajajočim izvajanjem in poročilu g. deželnega poslanca o svojem in tovarišev delovanju v deželni zbornici. Poročilo se je z velikim navdušenjem in odobravanjem vzelo na znanje ter se soglasno izreklo popolno zaupanje naši slovenski kmečki delegaciji za njih krepki in neustrašeni nastop za koristi Spodnje Štajerske v deželni zbornici. Zagrmelo je našim poslancem po dvorani trikratni gromoviti „Živio“.

Zborovanja se je udeležilo tudi mnogo nasprotnikov Kmečke zveze, kateri so tudi javno hvalili nastop in delovanje naših poslancev. Le neizogibni gotovljski „cesar“ poskrbel je koncem zborovanja za primerno zabavo. Odprl je svojo lajno in hotel deklamirati iz vira svoje učenosti „Narodnega Lista“ naučeno pesem o povišanju deželnih doklad na pivo. Ča-tudi je g. deželni poslanec to zadevo natančno pojasnil in z dokazi podprl. Zato so pa zborovalci udarili v bučen smeh, ko je začel ponujati svojo plitvo učnost. Zato so se pa deželnemu poslancu g. Terglavu ponovile pristrane ovacije. Živeli naši vrli slovenski poslanci!

Sv. Križ tik Slatine.

Od Kostrivnice do Žetal so iz vsega rogaškega okraja prihiti najvrlejši možje, gotovo 150, na shod, kateremu je predsedoval najstarejši župan M. Debelak. Zvesto so zborovalci poslušali poslanca g. Verstovškega, ki je v krepkih besedah slikal krivice, ki se gode v Gradcu slovenskemu kmetu in dokazal, da je moralo priti do obstrukcije. Za njim je kratko govoril župan Roškar, ki je drastično dokazal „ljubezen“ Nemcev do Slovencev: razdelitev slatinske občine in šolskega okoliša Sv. Križ; 24 slatinskih otrok ima tri učitelje, 500 križevskih pa zadnji teden samo enega. Enoglasno in z nepopisnim navdušenjem je bila sprejeta sledeča resolucija: Volilci, zbrani dne 13. februarja na javnem shodu pri Sv. Križu tik Slatine, popolno odobrujejo obstrukcijo „Slovenskega kluba“ v deželni zbornici v Gradcu ter zahtevajo od svojih poslancev, naj neustrašeno vstrajajo na tej poti, dokler Slovenci ne dobijo tistih pravic, kakor Nemci v narodnem in gospodarskem oziru. Posebno zahvalo izrekajo svojima poslancema dr. Korošcu in Jakobu Vrečko za ves njun sedanjí trud. Ker za Slovence ni pravice v Gradcu, hočemo za Spodnji Štajer lastno samoupravo glede šolstva in gospodarstva. Proč od Gradca!

Loka pri Zidanem mostu.

Shod se je krasno obnesel. Poslanec Pišek je poročal o krivicah v deželnem zboru. Zborovalci so vsem točkam pazno sledili, odobraval izvajanja ter sklenili soglasno zaupanje deželnim slovenskim poslancem. Sprejelo se je tudi več drugih zahtev v posebno resolucijo.

Sprejele so se sledeče resolucije:

1. Zahtevamo premembo lovske postave v smislu, da se proglasi zajec za škodljivca;
2. k nameravani postavi o vodnem pravu ugovarjamo zoper nastavljanje novih uradnikov za vodno varstvo, ker je že itak zadosti uradnikov;
3. na pivo se naj le naloži višji davek, ugovarjamo pa zoper zvišanje deželnihih doklad;
4. odobravamo pogumni nastop slovenskih posl. v štajerskem deželnem zboru in zahtevamo, da tudi zanaprej vstrajno branijo pravice in koristi slovenskega ljudstva;
5. zahtevamo poldnevni pouk v ljudski šoli;
6. zahtevamo zavarovanje za starost in onemoglost, pa tako, da bo vsak za sebe plačeval, ne pa za druge, in naj bi se začelo zavarovanje z 20. letom starosti, ter naj se že s 60. letom dobiva zavarovalno podporo.

Laški trg.

Shod je uspel zares veličastno. Velika dvorana pivnice je bila natlačena polna. Izvajanja so vsi odobraval, ter izrekli poslancem zaupanje. Prišli so tudi liberalci, a se zadržali mirno. Govoril je poslanec **Pišek**.

Sprejele so se sledeče resolucije:

1. Zborovalci na shodu v Laškem dne 13. febr. popolnoma odobravajo pogumni nastop poslancev S. K. Z. v štajerskem deželnem zboru, jim izrekajo popolno zaupanje in zahtevajo, da tudi zanaprej vstrajno branijo pravice in koristi slovenskega ljudstva;
2. zahtevajo premembo lovske postave v tem smislu, da se proglasi zajca za škodljivca;
3. drevesa iz deželnihih drevesnic naj se oddajo posestnikom po znižanih cenah, revnim pa zastonj;
4. da se pouk v ljudski šoli uredi v prid kmečkemu ljudstvu, ter se zniža obveznost obiskovanja od 6. do 12. leta, prostovoljni obisk pa naj ostane do 14. leta.

Zreče.

Shod v Zrečah krasno uspel. Volilci so poslancem Novaku burno pritrjevali. Vsi odobrujejo nastop svojih poslancev.

Konjice.

Shod dež. poslanca g. Novaka je bil preteklo nedeljo dobro obiskan. Z navdušenjem so volilci sprejeli njegovo poročilo, ter njemu kakor vsem drugim poslancem S. K. Z. zagotovili popolno zaupanje, s prošnjo, naj vstrajajo na tej poti v boju za pravice slovenskega spodnještajerskega ljudstva.

Sv. Urban pri Ptuj.

V nedeljo, dne 13. svečana zjutraj po rani sv. maši je imel naš vrli poslanec g. Ant. Meško v gostilni J. M., dobro obiskan shod. Govoril je v jedrnatih besedah in orisal pošteno delovanje naših poslancev v deželnem zboru v Gradcu. Večina nemških poslancev, ki nam na slovenskem štajerju bodisi v narodnem ali gospodarskem oziru ne privoščijo niti drobtinice, zahteva od nas v svoji nadutosti vedno novih davkov in doklad. Zato boj ji. Izreklo se je zaupanje poslancu S. K. Z.

Sv. Lovrenc v Slov. gor.

V nedeljo, dne 13. t. m. popoldne je tukaj posl. Meško poročal o delovanju slovenske delegacije v štajerskem deželnem zboru. Shoda se je udeležilo navzlic neugodnemu vremenu nad 200 ljudi; predsedoval je predsednik našega izobraževalnega društva g. Matija Tikvič. G. poslanec je razlagal, kako so se naši poslanci v Gradcu potegovali za slov. kmečko ljudstvo, in kaj jih je naposled nagnilo, da so posegli po obstrukciji in s tem preprečili nadaljno delovanje deželnega zbora. Neradi so poprijeli za to orožje, ali ni šlo drugače. Nemci so mislili, da bodo strli obstrukcijo, pa ni šlo. Vrste naših mož niso mogli predržati, in tako je prišlo naposled do tega, kar nam je že znano, da se je namreč zasedanje deželnega zbora odgodilo. Slovenski poslanci so s svojo vstrajnostjo zmagali, to jim priznavajo celo nasprotniki, in kar je trezno mislečih Nemcev, tudi njihovo taktiko odobravajo, vsaj indirektno, čeprav si naravnost ne upajo tega povedati. — Tako nekako je izvajal poslanec Meško. Kmetje so bili veseli, ko so videli, kako se njihovi stanovski tovariši, katere so lansko leto poslali v Gradec zastopati naše težnje, zvesto borijo za naše pravice. Zato se je g. Koser v imenu navzočih zahvalil g. poslancu za govor in predlagal, da se poslancem S. K. Z. izreče zaupanje, kar je bilo brez ugovora enoglasno sprejeto. Naši poslanci, tako je dejal g. Koser, naj ne odjenjajo, ampak naj vstrajajo na potu, katerega so nastopili, pokažejo naj nasprotnikom, da nismo manj vredni, ampak še več, kakor oni. In to je res; kakor je poslanec Meško dejal, mi Nemcem ne kratimo njihovih pravic, ampak želimo samo pravice na svojih tleh, oni pa tam, kjer so v manjšini, terjajo tolerantnost, kjer so pa v večini, je odrekajo drugim.

Šmarje pri Jelšah.

Gospod poslanec Vrečko je v obširnem in temeljitem govoru našteval krivice, ki se gode od nemške liberalne večine v deželnem zboru Slovincem v narodnem in gospodarskem oziru.

Zborovalci so z zanimanjem sledili njegovim izvajanjem in odobraval odločni in vstrajni nastop slovenskih poslancev.

Predsednik shoda stavi sledečo resolucijo:

„Volilci, zbrani na shodu S. K. Z. v Šmarju pri Jelšah dne 13. februarja 1910

odobravajo obstrukcijo slovenskih poslancev ter jim naročajo, da vstrajajo na tem stališču, dokler ne izvojujejo narodnih in gospodarskih zahtev spodnještajerskih Slovincem;

izrekajo deželnima poslancema gospodu Vrečku in gospodu Pišek, in sploh vsem poslancem S. K. Z. za njih energičen nastop v deželnem zboru popolno zaupanje;

javno protestirajo proti krivični vsenemški nadvladi in najodločneje obsojajo njeno surovo psovanje slovenskih poslancev in slovenskega ljudstva;

zahtevajo, da se upoštevajo zadeve slovenskih davkoplačevalcev, kakor tudi predlogi, katere stavijo naši poslanci v deželnem zboru;

ako pa nas in naših poslancev nočejo upoštevati, potem je naša parola: Proč od Gradca!, in zahtevamo samoupravo za Spodnji Štajer.

Sv. Jurij ob Taboru.

Shoda, katerega je sklicala Slovenska kmečka zveza v Savinjski dolini, sta se izborna vršila.

Pri Sv. Juriju ob Taboru se je po ranem svetem pravilu zbralo v cerkveni hiši do 250 zavednih kmetov-gospodarjev, ki so z vidnim navdušenjem sledili besedam govornika, kateri je v vznešenih besedah razpravljajal o delovanju slovenskih deželnihih poslancev v Gradcu.

Gospod deželni poslanec Terglav je pojasnil razloge, na podlagi katerih so bili primorani nastopiti pot obstrukcije.

Obrazložil je poslanec Terglav tudi okvirni zakon za zvišanje davka na pivo ter je povdarjal, da se je po temeljitem študiranju tega vprašanja odločil, glasovati rajši za davek na pivo, kakor pa da bi se zvišale doklade na zemljiški, hišnorazredni in obrtni davek, kar so mu vsi zborovalci-hmeljarji soglasno odobraval.

Predlagala se je nato resolucija, katera je bila z velikanskim navdušenjem soglasno sprejeta, in ki izreka poslancem S. K. Z. popolno zaupanje, ker so pričeli z obstrukcijo, in zahteva nadaljni možat nastop.

Pilštanj.

Političen shod v nedeljo se je obnesel prav dobro. Zbranih je bilo do 200 mož in fantov iz Pilštana, Prevorja in Zagorja, in tudi nekaj iz Kozjega.

Govoril je deželnega glavarja namestnik dospod dr. Jankovič. Najprej si je prav pošteno privoščil hinavskega „štajerca“, ki lažljivo zagovarja svoje nemške bratce in pravi, da so slovenski poslanci krivi, da se za ljudstvo ničesar ne doseže. Nato je g. poslanec v dobro uro trajajočem govoru v prav jedrnatih besedah in na prav žalostnih vzgledih naslikal, kako se skrbi v Gradcu za Slovence, in kako se tam godi slovenskim poslancem.

Z velikim ogorčenjem so navzoči poslušali vse vnebovpijoče krivice, ki se nam gode od strani nadutih nemških nacionalcev v deželnem zboru. Vsi zborovalci so z navdušenjem odobraval odločen nastop naših vrlih poslancev, in vsi so za to, da se boj nadaljuje do skrajnosti.

Zelo živahna je bila debata o nameravani novi železnici, ki bi naj prerezala kozjanski okraj, in pa o novi cesti čez Prevorje.

Z velikim odobravanjem so se enoglasno sprejele od predsednika, g. dekana Tomažiča, predlagane resolucije, v katerih izrekajo zborovalci poslancem S. K. Z., posebno dr. Jankoviču, popolno zaupanje in odobravajo obstrukcijo. Zahtevajo tudi cesto čez Prevorje.

Razne novice.

Iz sodnije. Za sodnijske poduradnike pri c. kr. okrožni sodnji v Mariboru so imenovani prejšnji sodnijski slugi: Jožef Dolinšek, Janez Jug in Pavel Kebler.

*** Železniški shod.** V petek, dne 18. februarja 1910 popoldne ob 3. uri se vrši v Krškem, hotel Gregorič, druga seja železniškega odbora za progo Ptuj—Rogatec—Brežice—Novo mesto. V tej seji se store končni sklepi glede trasiranja. Prošnja podpisanih za dovoljenje predkoncesije je v železniškem ministristvu že rešena in se v kratkem vroči dotični predlog. Med tem časom se je dne 24. prosinca osnoval veliki osrednji železniški odbor v Ljubljani; vrh tega se ustanove krajni odbori; tako tudi en odbor za krško dolino od Brežic (Krškega do Zužemberka. Tedaj bi imeli naenkrat tri odbore za trasiranje iste proge. To je vsekako nezdravo razmerje; vrh tega pa škoda trojnih stroškov. Vsekakor treba misliti, kako temu razmerju konec napraviti. Zato se vsak član tega odbora pozivlja, da v ta namen stopi v stik z znanimi člani starega odbora in jih eventualno povabi k seji v Krško, da se položi temelj skupnemu delu. Vsaj vsem interesentom skupni del proge naj bi se trasiral od skupnega odbora na skupne stroške; krajevni odbori pa naj na svoje stroške trasirajo one male marijante, ki leže le v njih interesu, n. pr. v kozjanskem, v breškem okraju, zlasti pri Brežicah, v krškem okraju itd. Revizija trase naj bi se šele tedaj vršila, ko bodo vsi projekti gotovi; železniško ministristvo in drugi merodajni faktorji, po-

sebno vojno ministristvo, se bodo končno odločili za eno ali drugo traso. Stari odbor je dal del svoje trase pregledati po inženirjih; toda trasiranje mu dela baje finančne težave.

*** Nemškonacionalna omika** se leto za leto javlja na čisto orientalski način, ki sicer pri omikanih narodih ni v navadi. Kakor že tolikokrat, sta tudi v noči od 2. do 3. t. m. dva neznana nemškonacionalna olikanca pustila pred hišo Družbe sv. Mohorja v Celovcu znake svoje smrdljivosti in pomazala kljuko z nemškonacionalno dišavo. Vrh tega sta še pozvonila in — zbežala. Gotova snov, ki jo opažamo pri nemškonacionalcih v besedi in dejanjih, bo postala počasi znak nemške nacionalnosti.

*** Nemška surovost.** Zopet imamo nov vzgled, na kako visoki kulturni stopinji stoji nemški Herrenvolk. Dne 10. t. m. se je namreč pisec teh vrst sešel v Gradcu v gostilni „Zum Schwan“ (Anenstraße) slučajno s štirimi rojaki-Slovinci. Sedeli smo skupaj za mizo in se mirno in še prav tiho pogovarjali — slovensko, seveda. Ko zaslišita slovensko govorico dva na drugem koncu mize sedeča tevtonska poslanca, planeta pokonec, kakor bi jih pičil gad, češ, da s tem, ker slovensko govorimo — provociramo, in da naj govorimo nemško, sicer nas iztirajo. Mirno se jim je povedalo, da drugi sorojaki nemški ne razumejo, in torej ne morejo govoriti nemški, toda nič ni pomagalo. Vsi navzoči Nemci so se vzdignili in nas začeli psovati s takšnimi priimki, kakoršnih se nahaja le v „blagoglasni“ nemščini. Grozili so nam s palicami, z vrčki, steklenicami itd. Vsi natakariji so se postavili takoj na stran Nemcev. Pride gostilničar sam. Slovinci smo mu povedali, kako nasilno se z nami ravna, toda on nam reče, naj govorimo nemško, ali lokal zapustimo. Izvolili smo zadnje, toda kako oditi? Bili smo v smrtni nevarnosti, ker nemška družal je bila, kakor trop steklih psov in je komaj čakala, da plane na nas. Komaj smo skozi stranska vrata odnesli pete. Zahtevali smo od gostilničarja, da nam pove ime napadalec, toda rekel je, da jih ne pozna. Pač najboljši izgovor! V takih razmerah torej živimo Slovinci v Gradcu! Žalostno! Ako hočeš biti varen življenja, zataji svoj jezik in govori nemško, ako ne, te pobijejo kakor psa. Ali se res ne da temu opomoči? Krvavo potreben bi bil Slovincem v Gradcu lokal, kjer bi se lahko brez skrbi zbirali, slovensko govorili, prirejati razne prireditve itd., sicer je vsak napredok Slovincem v Gradcu nemogoč. Kakor sem slišal, so v zgoraj omenjeno gostilno radi zahajali tudi Slovinci. Ako je pa po tem dogodku še to gostilno priporočati, naj si cenjeni čitatelj vsak sam sodi. — Prosimo, da to ponatisnejo vsi slovenski listi.

*** Vojaški dopusti** za čas žetve se bodo tudi letos podeljevali. Trajali bodo tri tedne. Razven tega se bo gledalo, da posestniki in pri posestnikih uslužbeni ljudje ne bodo poklicani k vojaškim vajam ob času, ko je na kmečkih posestvih največ dela.

*** Vojaški konji.** Kakor dosedaj, bodo tudi letos oddal vsak kavalerijski polk 50 konj v zasebno uporabo, kojim treba le na leto enkrat k vajam. Toda novop upeljano je, da pridejo konji že po petih letih v privatno last in da odpadejo vsake premije, ki so se morale plačevati. Dosedaj so prešli šele po šest letih v zasebno last.

Koleki. Do 31. marca t. l. bo treba menjati stare koleke, ker potem izgubijo vso veljavo.

*** Občni zbor** Podpornega društva organistov dne 27. januarja v Poljčanah. Vkljub skrajno slabemu vremenu se je zbralo precejšnje število udov. G. Karol Bervar je govoril o dolžnostih in plačah organistov. Plača ali pravzaprav miloščina, katero dobivajo organisti za svoje delo, je proti temu, kar se danes zahteva od organista, nekaj nečuvnega. Babil se je obširno s predlogom poslanca Kukovca o odpravi bernje. Navzoči so proti dr. Kukovčevem predlogu burno protestirali, ker se jih s tem oropa še vsaj tega bore malo, kar dobijo. Tajnik Franc Klančnik poroča, da je imelo društvo leta 1909 78 udov, in sicer 1 častnega, 4 ustanovnike, 20 izvrševalnih in 23 podpornih. Društveni odbor je imel 2 seji, in sicer eno v Celju in eno v Šmartnem na Paki. Dopisov se je rešilo 611. Blagajnik I. Škrabar poroča: Dohodkov je imelo društvo l. 1909 K 177 10 vin. Stroškov pa K 76 23 vin. Preostanka 100 K 87 vin. Vsega premoženja ima društvo koncem leta 1909 K 1925 30 vin. Društvu sta na leto pristopila ta dan dva ude. V odbor se volijo sledeči: Predsednik: g. Karol Bervar, organist v Celju. Podpredsednik: Valentin Raztočnik v Št. Juriju ob juž. žel. Blagajnik: Jakob Škrabar v Grižah. Tajnik: Franc Klančnik v Šmartnem na Paki. Odbor: Franc Koner, organist v Poljčanah, Božidar Drole, organist v Sv. Juriju pod Taborom; Jakob Kos, organist v Slovenski Bistrici; Alojz Zorinec, organist v Laporju; Dragotin Zelič, organist v Šmarju. Organistu I. Valenčaku se dovoli podpora v znesku 20 kron. Tudi se je sestavil protest proti odpravi bernje in se odposlal nemu deželnemu poslancu. Tudi se je poslala prevz. knezoškofu udanostna izjava v Maribor. Kakor se razvidi iz tega, društvo lepo napreduje, dasiravno se je nekdo blagovolil v ljubljanskem C. G. izraziti, da to društvo ne more imeti zaupanja, ker mu stojijo na čelu osebe, katere imajo premalo socijalne izobrazbe. In kolegi na Kranjskem?

m Sv. Anton v Slov. gor. Poročil se je dne 24. januarja t. l. bivši trgovec Josip Hole iz Šmolincev z gospodično Genovefo Pučko iz Kutinjec pri Sv. Jurju ob Ščavnici!

Mariborski okraj.

m Slovensko gledališče v Mariboru. Dne 20. svečana t. l. se uprizori ljudska igra s petjem v 5. dejanjih, „Reveček Andrejček“. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer.

m Smrt. Nemila smrt je pokosila poštenjaka Boštjana Polančiča, dvajsetletnega hišnika v bogoslovni mariborski in posestnika v Jarenini. Blagi mož je bil dober katoličan, zvest oskrbnik in zaveden narodnjak. Ponižnost in tihota ga je vsakomur priljubila. Svoje obilno premoženje je vse na dober namen sporočil. Pogreba se je udeležilo priproste ljudstva, odlični mestni gospodje in gospe, č. usmiljenke, č. g. k.-šk. svetnik Hirti, župnik slivniški, č. g. Čížek, dekan jareninski, milostljivi gospod msg. stolni prošt Hribovšek, mil. g. dr. Mlakar, stolni dekan — in vsi milostljivi gg. kanoniki, pa še č. g. dr. Medved, prof. Vreže, in č. g. katehet mestnih šol Markovšek. Sprevod je vodil preč. g. dr. Matek, ravnatelj, g. spiritual in g. dr. Somrek, podravnatelj v bogoslovnici v spremstvu 9. sosednih duhovnikov in vseh č. gg. bogoslovcev. Večna luč mu naj sveti!

m Leitersberg pri Mariboru. Dne 10. februarja so se vršile občinske volitve v naši občini. Dosedaj je bil tako nekako neomajen vodja v občinskem zastopu penzionirani zemljiški knjigovodja in večkratni kandidat pri deželnozbornih in državnoborskih volitvah, Senekovitsch. Povsod je nastopal dosedaj ko neomejen gospodar. Radi tega se je proti Senekovitschu in njegovi stranki zasnova močna opozicija, sestoječa iz Slovencev in vseh zmernih Nemcev. In krasen uspeh je dosegla: lista opozicije je sijajno zmagala v III. in II. volilnem razredu. Le v I. je poleg treh opozicionalcev zlezal v odbor tudi gospod Senekovitsch.

Rezultat v posameznih razredih je sledeči: v III. razredu enoglasno izvoljeni kandidati opozicije (55 glasov). V II. razredu opozicija 11—12 glasov, nemškonacionalna lista 8—9. V tem razredu je slavno propadel tudi znani mariborski dr. Ernst Mravlag. V I. razredu je z največjo silo zmagal Senekovitsch proti našemu Janžekoviču. Ostali trije izvoljeni pa so bili kandidati opozicije. Razmerje glasov 10—5. V I. razredu je zmagal tudi Girstmayr Franc, ki pa sedaj odločno nastopa proti Senekovitschevi nemško-nacionalni stranki. — Veseli nas, da so iz občinskega odbora zleteli najhujši naši narodni in verski nasprotniki!

m Sv. Križ pri Mariboru. Zanimanje za tukajšnje bralno društvo od leta do leta rase; to je pokazal zopet zadnji občni zbor, ki se je vršil v nedeljo, dne 6. svečana v p. d. Pipuševi hiši, in je bil zelo mnogoštevilno obiskan. Se pa društvo res tudi lepo razvijalo in vrlo dobro deluje. Iz odborovega poročila povzamemo, da se je lansko leto priredilo 10 poučnih shodov in ena veselica. Prebralo se je 350 knjig in do 3000 številk raznih časopisov. Dohodkov je imelo društvo v preteklem letu 107 K 05 vin., stroškov pa 82 K 12 vin. Med zunanjimi dobrotniki našega bralnega društva poročevalce posebno pohvalno omenja tukajšnjega rojaka č. g. Gašparja Zrnko, župnika v Pušcavi, ter mu izreče za njegovo požrtvovalno naklonjenost napram našemu društvu iskreno zahvalo. Pa tudi drugi odlični tukajšnji domačin, č. g. Franc Gartner, župnik v Planini, se nas večkrat s kakim darom spomni. — Po poročevalčevem govoru se je vršila lepa predpustna veselica s petjem, deklamacijo in predstavo igre „Čašica kave“. Tu pa je res težko povedati, kateri izmed sodelujočih mladenk se naj da prednost, kajti vse so svoje vloge izborni pogodile. Zelo je dopadla deklamacija Slomškove „Žalostne pesmi“, ki jo je kaj lepo prednašala Angela Večernik. Tudi pevke, ki so se v primeroma kratkem času dobro naučile tako lepih — ne ravno lahkih pesmic, zaslužijo vse priznanje. Nestrpno pa je vse pričakovalo napovedane igre „Čašica kave“, ki je spravila gledalce večkrat v bučen smeh. Vrlim igralkam se pač ni poznalo, da so bile prvokrat na odru. Vsa čast njim! Po dokončani veselici je bila slišati splošna želja, da bi nam bralno društvo v kratkem zopet kaj sličnega priredilo. Torej mladenke, sedaj pa le po tako lepo začeli poti neumorno in stanovitno naprej! Morda se potem tudi naši mladeniči zopet enkrat pokažejo na gledališkem odru. Zahvalo pa moramo izreči tudi hišnemu gospodarju in gospodinjji, da sta nam blage volje prepustila svojo prostorno hišo za naše prireditve.

m St. Ilj v Slov. gor. Občni zbor našega Bralnega društva 13. febr. je bil izredno dobro obiskan. Po poročilih o delovanju društva v pret. letu je predaval g. dr. Leskvar iz Maribora. Predavanje je bilo vrlo zanimivo in je žel g. predavatelj ob koncu živahno pohvalo. Novi odbor društva se je sledeče sestavil: č. g. Golob, predsednik; č. g. Vračko, podpredsednik; Lilek, tajnik; Draž blagajnik; Thaler in Zebot odbornika. Knjižničar je Dav. Rozman, namestnika pa Simonič in Lopič. Računska pregledovalca: Pak Henrik in Lorenčič Alojz. Edino slovensko društvo v St. Ilju se lepo razvija. Slavna „Slov. Dij. Zveza“ in „Zarja“ nas vneto podpirata. Hvala prisrčna! Dobivamo tudi več naših časopisov zastoj, za kar se vsem prav toplo zahvaljujemo. Eden najpridnejših delavcev v našem društvu je vrli naš tajnik g. Lilek. Hvala vsem, posebno pa našim podpornikom!

m St. Ilj v Slovenskih goricah. Dne 7. februarja se je vršil v Südmarkhofu „Südmark-Turnerkranzchen“. Nemci so računali na veliko udeležbo, a doživeli so bridko iznenadenje. Naznanjenih Mariborčanov in Gradčanov ni bilo, pač pa so bili navzoči neki ljudje, ki bi sli gotovo tožiti, če bi jim rekli, da niso — narodni.

m St. Ilj v Slov. gor. Kakor po kaki veliki vojski, tako je sedaj po naših občinskih volitvah razpoloženje v St. Ilju. Obe stranki gledata sedaj nekam mirno-slovesno na bojno pozorišče... Mi Slovenci smo se čvrsto bili, kolikor so nam naše moči dopuščale, ter gledamo z zadovoljstvom na naše uspehe. Kajti mnogi naši somišljeniki izven St. Ilja so sploh mislili, z ozirom na delo Südmarke, da se mi Slovenci volitev še udeležili ne bomo. In sedaj pa še, hvala Bogu, tako lep uspeh. Da smo tako častno izšli iz volilne borbe, se imamo zahvaliti največ našim značajnim volilem, ki so prišli skoro do zadnjega volit. Hvala, prisrčna hvala pa gre tudi vrlim katoliško-narodnim visokošolcem, ki so na dan volitve pridno pomagali agitirati. — Kislega obraza hodi sedaj po St. Ilju neki znani pedagog, ki je namreč slavno in premenitno pogorel kot kandidat nemško-protestantovske stranke. Zapel je neko libero v „Štajercu“, kjer izliva svoj žolč čez našo slovensko stranko, posebno pa čez našega priljubljenega g. kaplana! Bog ti žegnaj! Težko je tudi pri srečanju nekemu doktorju, ker mu je neki uzmovič v Südmarkhofu odnesel tiste tople zimске „pačene“, ki jih je posodil nekemu volilec na dan volitve. So res nesrečni naši „Südmarkovci“! Uboge pare!

m Sv. Anton v Slov. gor. Poročil se je tukaj dne 21. januarja g. Jožef Holc, trgovec in posestnik, z gđo. Genovefo Pučko iz Galuškaka. Vrlemu narodnemu paru iskreno čestitamo!

m Sv. Rupert v Slov. gor. Dne 3. februarja je tukaj po mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala Otilija Neuwirt. Bila je v najlepšem cvetju svoje mladosti, stara še komaj 20 let. Rajna je bila pridna družbenica Marijine družbe in od vseh spoštovana deklacija. V svoji bolezni je bila pravi vzgled potrpežljivosti. Bila je večkrat previdena s sv. zakramenti. Kako je bila rajna priljubljena, pričal je njen pogreb. Veliko število Marijinih družbenic in drugega ljudstva jo je spremljalo k večnemu počitku.

m Spodnja Sv. Kungota. Da so si g. župnik Anton Kociper s svojim vnetim pastirovanjem in vsestransko uljudnostjo že tekom kratkega časa svojega bivanja med nami pridobili srca nas župljanov, se je pokazalo ob priliki slovesnega vmeščenja za stalnega župnika dne 31. pr. m. Na predvečer se je zažgal mogošen kres na prijaznem gričku, ter so med gromom toplicev in pritokovanjem zvonov švigale rakete proti nebu v znak naše radosti, da nam je Bog zopet naklonil že težko pričakovanega dušnega pastirja. Kljub delavniku se je vsa župnija (razven šole) oblekla v praznično obleko. Vsa čast tistim župljanom, kateri so na ta ali oni način pripomogli k tako krasno uspehi slavnosti, ter s tem pokazali svoje spoštovanje in udanost svojemu dušnemu pastirju, kateremu kličemo ob tej priliki: Bog Vas ohrani med nami zdravega in čilega prav mnogo let v blagor sv. katoliške cerkve in mile slovenske domovine!

m Posojilnica v Laporju je imela v pretečenem letu prometa 141.433 K 48 vin. Stanje vlog 42.995 K 61 vin., stanje posojil 19.460 kron. Občni zbor se vrši v nedeljo, dne 6. marca 1910 ob 9. uri predpoldne v stari šoli v Laporju. Načelstvo.

m Laporje. Naša mladina nam je dne 30. prosinca pripravila kaj prijetno zabavo, lep večer, ki se je za vse, ki so sodelovali, častno iztek. Moški zbor je pod spretnim vodstvom našega vrlega organista zapel dve prav krasni in značilni pesmi: Stražniki, pesem obmejnih Slovencev, ki bi se naj vsepovsod pela in bodrila naš narod k odporu zoper naval sovragov na našo rojstno zemljo, in navduševalno pesem telovadska. Pri zelo pomenljivi in lepi, a tudi težavni igri „Kazen ne izostane“, so naši igralci zopet pokazali redko spretnost, zlasti sta vsem dopadla dr. Samec (Al. Uršič), Pavel (A. Jančič), potem Drtina (A. Zorine), Martin (Florjančič), a tudi drugi niso zaostali, zato so pa tudi želi obilno pohvalo. V igri „Pred sodnikom“ so igralci (K. Kavkler, F. Mastinšek, St. Spogar, I. Potisk) dobro pogodili svoje vloge in vzbudili mnogo smeha. Nepozaben pa ostane vsem udeležencem samospev „Rideči sarafan“ s spremljevanjem, ki je napravil na vse izvanreden utis in ganil mnoge do solz, saj pa sta tudi pevki hčerka (A. Mlakar) in stara mamica (Trežika Kavkler) s toliko srčnostjo in s tolikim čustvom peli, da uspeh ni mogel izostati. Na občno zahtevo sta morali ponoviti spev. Videlo se je tukaj, koliko moč ima lepa pesem, če se prednaša s čustvom, na vsako človeško srce. Kakor vsikdar, so tudi tokrat ozadovoljeni zapustili društveno sobo mnogoštevilni gostje, ki so navzlic slabemu vremenu prihiteli iz vseh strani, n. pr. velec. in priljubljeni g. živinozdravnik iz Poljčan in drugi Poljčančani, gosp. Starovašnik in drugi iz Slov. Bistrice, iz Slivnice, iz kolodvora itd. Hvala jim vsem za toliko požrtvovalnost, hvala tudi g. Mastinšku, ki nam je s svojim gramofonom delal kratak čas, hvala laporški mladini, ki nam je tako lepo, prijetno in plemenito zabavo pripravila. Le tako naprej!

m Črešnjavec. Po naključju sem bral zadnjega „Štajerca“, kateri zopet napada črešnjovskega g. župnika. To je pa že višek predrznosti! Ali ti dopisun, sam ne agitiraš za volitve, seveda brezuspešno.

Kako te ljudje marajo, se je videlo zadnjič, ko so bili trojni svati obenem pri poroki, pa ne eni niso sli k tebi na „Šenkvanje“. Kaj ne, to je smola. Glej, glej, kdo te več mara. Čisto drugačno je z g. župnikom. Ti praviš, da hodijo nepovabljeni na gostijo. To ni res! Ali si bil opazovalec slep, ko sta oba starasina iz Domikve gostije šla osebno po g. župnika. Č. g. župnik so bili vsled nujnega posla nekaj ur zadržani, so pa prišli pozneje. Kako smo se jih vsi razveselili, vedo vsi, ki so bili navzoči. Krasne napitnice, ki so se napijale g. župniku, to je pač najlepše zagotovilo iskrene ljubezni faranov. Da bi jih pa ti ob času volitve v hišo zapečatil, tako upanje je za te prazno. Če ima pravico, za volitve agitirati zadnja šnoparska pokveka, bode za volitve pošteno agitirati že smel tudi g. župnik.

Sv. Venčesl pri Slov. Bistrici. Pri Sv. Venčesu, pošta Slov. Bistrica, je začela poslovati poštna nabiralnica, koje poslovodja ima tudi oskrbovati posredovanje in vročbo poštnih pošiljatev. Ta poštna nabiralnica bode v zvezi s poštnim uradom v Slov. Bistrici po trikratnem selskem hodu na teden (ob ponedeljkih, sredah in sobotah) med Sv. Venčeslom in Slov. Bistrico.

Poljčane. V petek dne 4. svečana je nagle smrti umrl posestnik Franc Polanec. Rodbini Polančevi naše iskreno sožalje!

m Žikarce. Tudi iz naše občine se zahvaljujemo po toči poškodovani za nepričakovano podporo, katera je bila dne 4. svečana razdeljena. Vsa hvala gre našim gg. poslancem, posebno našemu dičnemu državnemu in deželnemu poslancu g. Roškariju.

m Polička vas. Pa smo „nobel“ ljudje, mi polički „purgarji“; pa samo mi, ki smemo našega očka bolj od blizu pogledati. In mi vsi, ki nas očka radi imajo, dobimo včasih od njih tudi kak frakelo tistega „škrepičengeista“. Pa tudi neka druga nesreča nas še čaka; vsi, ki smo Nemci, če tudi nemško ne znamo, bomo postali že skoraj „gmajnderoti in aušusi“ polički. Saj naš očka znajo politiko in volitve našpilati, da je kaj. Le pridite kaj pogledat, g. urednik, k nam v Poličko vas, boste videli, kaki fletni ljudje da smo, ker so nas naš očka zrihtali. Pa zdravi ostanite!

m Laporje. V nedeljo 27. t. m. ima Laporško izobraževalno društvo redni občni zbor po večernicah v bralni sobi. Volil se bo odbor. G. J. Hinterlechner, živinozdravnik iz Poljčan bo predaval o živinoreji in o živinskih kužnih boleznih. Pogovorili se bomo tudi, ali bi kmetom ne kazalo pristopiti h kmetijski družbi. Izobraževalno društvo bo pobiralo tudi udmino. Vse prijatelje društva in kmečke izobrazbe najljubneje vabimo k obilni udeležbi. Odbor.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Šolarska kuhinja. Sprejeli smo živila od sledečih dobrotnikov: iz Lornjanja: ga. Matjažič M., ga. Tausič A., ga. Zifko M., ga. Steinbauer M., ga. Šuman A., g. Koser J., ga. Jančič A., ga. Vijačko M., g. Polič J., g. Kurmik M., g. Gorjup A., g. Ploj J., g. Rop J.; iz Zsmarkove: g. Schönewetter J., g. Breznik J., g. Rop J., g. Kotzbeč 2 metra drv, ga. Dvoršak A., g. M. rhold J.; iz Šetarjeve: g. Lešnik J., g. Arnuž F., ga. Vogrin T., g. Breznik B., g. Senekovič J., ga. Brundič M., ga. Škof U., g. Kurmik, ga. Čeh A., g. Zorko J., g. Damiš J.; iz Partinje: ga. Kacjan J., g. Polič M., g. Rojko J., g. Valner M., g. Knezar F., g. Mlakar V., ga. Tomažič M., g. Partlič M., g. Kranar S.; iz Navarde: g. Dajman; iz Sp. Porčica: g. Sprah. V denarjih so darovali: Slov. kršč. socialna zveza v Mariboru 10 K, g. Hojnik, učiteljica 3 K, g. Kranar Fr., pos. 5 K, g. Gole, pos. 1 K, g. Tomažič O. 20 v, g. Tomažič J. 2 v, ga. Matjažič M. 1 K. Posebno zahvalo pa še izrekamo g. Ropu, županu in posestniku v Lornjanju, g. Schönewetteru, posestniku v Zsmarkovi in g. Arnužu, posest. v Šetarjevi, kateri so nabrana živila do šole zapeljali in v klet znosili. Dragi dobrotniki in dobrotnice, Bog Vam povrni omenjena čarila stotokrat. Ne zamerite nam, da smo vas nadlegovali in dovolite, da se prihodnjo jesen zopet oglasimo.

Ptujski okraj.

p Čitalnica. Igrokaz „Divji Lovec“, katero so v nedeljo, dne 13. februarja uprizorili v ptujskem Narodnem mariborski učiteljski pripravnik s sodelovanjem ptujskih diletantk, je splošno povoljno uspel. Igralci so svoje vloge dobro rešili, nad vse komičen pa je bil Tonček, norček; g. Gobec ga je izborni pogodil. Majdo smo si predstavljali v bolj priprosti noši. Od več strani se je poudarjalo, da so se ljubavni prizori preveč markirali, ker potem trpi celotni utis igre. Igra je bila dobro obiskana, zlasti iz Maribora, Središča itd. Čast prirediteljem, igralkam in igralcem!

p Umrl je na Ptuj dne 11. februarja sodnijski oficijal v pokoju, g. Simon Rečnik, ki je bil splošno priljubljen in spoštovan. Živel in umrl je kot zvesti sin katoliške cerkve. Naj v miru počiva!

p Bolezni. Radi mokrega in neprijetnega vremena se bolezn, zlasti vratne in pljučne, jako širijo. Na več krajih ptujskega okraja so šole radi bolezn otrok zaprte.

Velika veselica s petjem, godbo in drugimi zabavami je bila na pepelnično sredo v ptujskem nemškem kazinu. „Štajerc“ pa se mogočno bije ob svoja katoliška prsa!

Pesnica je zopet silno narasla in izstopila, da po nekaterih krajih dela veliko škodo in ovira promet. Kako potrebna je pač končna regulacija te reke!

p Prvi zvončki so se prikazali ter oznanjujejo bližnjo pomlad.

p Zlato poroko obhajajo dne 17. februarja v Planini na Češkem stariši vrlega župnika hajdinskega, g. Iv. Tomana. Dal dobri Bog vrlima zlatoporočencema vso obilico svojih milosti, da bi obhajala v ljubem krogu svojih dragih še tudi biserno poroko! Živio, na zdar!

p Sv. Marko niže Ptuja. Imeli smo več lepih gostij, pa enim svatom je neki hudobnež kanil kapljico vina v ženitovniško veselje. Ko so se namreč zbrali gostje tretji dan, da bi nadaljevali trudapolno delo, so zapazili, da je ponoči ukradel nek dosedaj neznan-

Celjski okraj.

c **Občinske volitve** za okoliško občino Celje bodo letos. Nemoj že pri nekaterih okoličanih prav pridno agitirajo. Kaj pa Slovenci? Pozor!, da ne bo prepozno!

c **Poročenih** je bilo v letošnjem predpustnem času 42 parov v celjski fari.

K **zasedanju** deželnega zbora. Poslanec Vrečko je v zadnjem zasedanju štajerskega deželnega zbora vložil prošnjo Matija Mastnaka, vinogradnika v Slivnici pri Celju, za podporo. Imenovani vinogradnik trpi namreč veliko škodo, katero mu je povzročil plaz, ki je podrl njegovo zidanico ter je podsul 4 polovnjake (12 hl) vina, od katerega je 6 hl izteklo. M. Mastnak ima skupno 3.000 K škode.

c **Za gospodinjstvo šolo na Teharjih** so vplačali: Filip in Neža Galunder, posestnika pri Sv. Križu na Kozjaku 80 K; Jožef Dekort, župnik na Ljubnem, nabral 79 K; Lukman Mina, St. Jurij ob Taboru, 57 K; okrajni odbor Kozje 50 K; Ferdinand Golgranc, podjetnik v Celju, 50 K; Jakob Zupanič, župnik v Gotovljah, 45 K; Ana Kot v St. Petru v Sav. dolini 40 K; Marija Jamnik v Radomirju 38 K; Ivan Zdravec, župnik pri Sv. Bolfenku 37 K; Mohorjani v Celju 30 K; Neža Marovt v Braslovčah 30 K; Pavla Tribuč v Mozirju 25 K; Marija Kosi v Ključarovic 25 K; posojilnica v Slov. Bistrici 20 K; Jožef Zmazek v Gajševcih 20 K; Marija Weiss v Iljaševcih 20 K; Marija Braz v Laškem 20 K; Marija Lešnik v Framu 17 K; Jera Avguštin v Majšbergu 13 K; Franca vertot v Radomirju 13 K; Jerica Kolar v Marenbergu 12 K; Katarina Filip v Mali Nedelji 12 K; dr. Josip Hohnjec, profesor bogoslovja, v Mariboru, 10 K; Monika Potnik pri Sv. Kunigundi 10 K; Antonija Pocaž iz Pesja in Ana in Angela Strela od Sv. Marka pri Ptujju po 9 K; Marija Kveder iz Vojnika, Elizabeta Brumec iz Studenic, Neža Zemljčič od Sv. Benedikta, Grobelnik Rozalija iz Lopate pri Celju, in Ana Gajšek iz St. Jurija ob juž. žel. po 8 K; Mohorjani pri Sv. Križu pri Ljutomeru 7 K 37 vin.; Alojzija Stožičky v Celju 6 K; Jakob Kolednik, župnik na Paki, Julijana Korent v Grižah in Ferdinand Pšunder, vikar v Ptujju, po 5 K; Ana Preskar v Čadramu, Marija Koceli v Celju, dr. Ivan Jančič, župnik v St. Petru, Peter Gorjup, kaplan v Sevnici, M. Štrahl, žup. v St. Petru pri Mariboru, Jožef Valenčak, župnik v Šostanju, Alojz Zamuda, kaplan na Vranskem, po 4 K; Jera Lempl, kuharica na Vranskem, 3 K; Karol Bervar, organist v Celju, Fr. Šegula, župnik pri Sv. Roku, Sedar Helena iz Celja in Franc Šalamun, dekan v Rogatecu, po 2 K; Ana Lipovšek, Pečevnik, Jan. Holvar, Neža Resnik, Ana Kuder, Neža Koren, Luc. Repinšek, Fr. Kopriva, Kočvar Amal., Mar. Muteč, Mar. Hribovšek, Mar. Goršek iz žalske župnije, Mar. Vok iz Celja, Marj. Kač, Ana Feldin, Neža Cmok, Ter. Petek, Alojz. Fras, Marifa Šporn, vse iz Celja, Cene Marija in Neža iz Braslovč po 1 K. Kat. podporno društvo v Celju.

c **Mozirje**. „Če se blato meša, — smrdi.“ Ta pregovor se naj tudi uresniči radi deloma zavutih, deloma lažljivih poročil, ki jih beremo v „Narodnem Listu“ z dne 3. februarja 1910. — K stvari. Laž je, da se je dala Luku nezaupnica, zakaj Luk se je odpovedal vsaki kandidaturi. Laž — da bi kdo obljubil volilec polovnjak vina; laž, da bi bil gospod kaplan s povzdignjenimi rokami prosil za glas; laž, da je on

napravil v hiši nemir; če se sme kaj takega nemir imenovati, povzročili so ga nasprotniki, ki so ga izvolili v odbor, vsaj tako se je izrazil g. doktor sam. Ostudna laž je, da bi bil klical g. kaplan dekleta ob priliki 10. uri ponoči; gospod kaplan je poklical volilec ob pol 7. uri zvečer, ki je poslal odpirat svojo hčer, ki ima kot oče gotovo vsaj toliko pravice do svoje hčere. Namen je razviden. Na tak način se hoče vzeti duhovniku dobro ime. — V tem oziru pa itak Mozirjani, seve napredni, niso preveč zbirljivi. Tudi uradnika roj. Nemea, ki se pa trudi, biti Slovencem tudi pravičen, blati po liberalnih časopisih. Dobrohotnosti in podpore tržanov pa ne hvalite preveč! Nihče ni dal Ivanu kakšne podpore iz svojega žepa, pač pa posojilnica, in sicer ob času, ko še ni bilo v Mozirju liberalne stranke. Če bi pa bila, bi Ivan nikdar ne bil poprosil liberalcev podpore, rajši bi bil ostal brez izobrazbe, saj se v vsakem stanu pošteno preživi, kdor ima delavne roke. Sploh velja pa pravilo: „Lastna hvala se po blatu valja.“ Naše mnenje je, da olikani ljudje ne obešajo zakonskih zadev na veliki zvon, toda olike je pri mozirski liberalni inteligenci zastoj iskati.

c **Mozirje**. Okrajno sodišče je tukajšnjemu občinskemu tajniku vsled neizpolnitve uradnega ukaza odredilo dva dni počitnic. V tem času bo imel priliko, se poučiti o točki 62. občinskega reda za Štajersko. Gospod župan, ali ste za časa treh let izvojevali občini trg Mozirje lastni statut? Občinski odbor, metlo v roke, pa pošteno pometite!

c **Griže**. Prav vesel začetek posta smo imeli pri nas, kakor še nikdar prej v naši župniji. Imeli smo namreč na pustni dan in pepelnico celo dnevno čiščenje Presvelega Rešnjega Telesa, in naš gospod župnik so nam to lepo pobožnost pripravili izvanredno slovesno, za kar se jim najsrčneje zahvaljujemo.

c **Griže**. pri Celju. „Narodni List“ v 5. številki letošnjega leta jako sramoti govornike, ki so na občnem zboru kmetijskega bralnega društva v Grižah govorili. Odgovarjati na to je nepotrebno, saj vsakdo, ki zna pametno soditi, je že prepričan, da liberalci grajajo vse, kar je dobrega in krščanskega, a hvalijo pa samo to, kar je zoper cerkev in duhovščino. Sicer se vas pa ne bomo ustrašili. Vaši napadi nas bodo le še bolj vzpodbudili k krepkemu in vztrajnemu delu!

c **Marija Nazaret**. Tukajšnje kršč. soc. izobr. društvo je priredilo pretečeno nedeljo pustno veselico s petjem, dvema šaloigrami in srečolovom. Udeležba je bila nepričakovano velika; zato si pa tudi šteje podpisani v častno dolžnost, se vsem udeležencem in darovalcem dobrih od blizu in daleč prisrčno zahvaliti.

c **Marija Nazaret**. Oj ti nesrečni gospod pust! Kaj šmenta te je prineslo v našo sredo? Veš kaj, na ušesa ti tiho povem, da si se marsikateremu pošteno zameril. Pa zakaj? Veš, nekateri niso pomislili, da je pustna veselica, torej v tvojem znamenju, in ta se tebi ne sme zameriti.

c **Gotovlje**. Na mnoga vprašanja o ustanovitvi „Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva“ podpisani uljudno naznanim, da se društvo oficijelno ustanovi kmalu po Veliki noči, ker sedaj nam še resni postni čas in mrzlo vreme ustanovitev ovirata. Pač pa se bode v kratkem začelo s poukom v petju. Vaje bodo ob nedeljah popoldne po večernicah, da se lahko petja udeležuje tudi mladina iz okolice. Mla-

deniči in dekleta, ki imajo veselje do petja, naj se torej oglasijo pri podpisnem radi sprejema. Dobijo se tam že tudi za branje razni dobri časniki, kakor: „Slovenec“, „Slovenski Gospodar“, „Straža“ itd. Vse, ki niso nasprotniki krščanske izobrazbe, k najobilnejši priglasitvi prijazno vabi Tone Goršek, organist.

Ljubno. Na Svečnico se je vršil pri nas občini zbor izobraževalnega društva. Izvolil se je enoglasno stari odbor razun knjižničarja. Društvo ima sedaj veliko časopisov in lopih knjig. Želeti je, da bi veliko novih udov pristopilo in se tako organizirali v celo stotnijo, v kateri naj bo vsak član kot vojak na svojem mestu, ki ve, zakaj se mu je boriti, ki dela za vero in dom. Zato pa delajmo v tem letu naprej! Občine Ljubno, Luče, Solčava, ukrenite, da dobimo svojega distriktnega zdravnika! Okrajni zastop pa bi naj izposloval, da bi dobili za okraj Gornjigrad živino' zdravnika. Naša gornjesavinjska Svica vzdihuje pod sneženo odejo!

St. Pavel pri Preboldu. Graščinsko posestvo Prebold v St. Pavlu v Savinjski dolini, last grofa Fünfkirchen, je kupila parcelijska družba v Celju in Trstu po svojem pooblaščenju mesarju Grenki v Celju. Graščina je bila prodana za 340.000 kron.

c **Sv. Peter** na Medvedovem selu. Na Svečnico in na postno nedeljo je naše izobraževalno društvo priredilo predstavo iger „Sv. Cita“ in „Novi zvon“ na Krtinah. Prvo je predstavljalo 9 deklet, drugo 8 mladeničev. Čeravno je večina igralcev in igralke nastopila prvič na odru, sta se predstavi vendar popolnoma posrečili. Vsi so svoje vloge res dobro izvršili. Odlikovala sta se posebno Cita in Cotelj. Hvala ti, vrla mladina, za to prijetno zabavo, udeleženci smo bili popolnoma zadovoljni. Ob priliki pa še zopet kaj.

c **Sv. Peter** na Medvedovem selu. Tukajšnje izobraževalno društvo je na svojem občnem zboru razvilo zanimivo sliko svojega delovanja leta 1909. Udnino je plačalo 85 udov, med njimi 25 mladeničev in 42 deklet. Č. g. profesor Vreže nam je naklonil ustanovnino 10 K. Iskrena mu hvala! Vseh dohodkov je imelo društvo leta 1909 262 K 86 vin., stroškov pa 259 K 71 vin. Naročeno je imelo 8 časopisov v 12 iztisih, nakupilo je nanovo 157 knjig, vezati je dalo 90 knjig. Knjižnica, vzorno urejena, šteje sedaj 463 del v 681 iztisih. 81 izposojevalcev je lani prečitalo 1050 knjig. Društvo je lani priredilo 2 gledališki predstavi, Ciril-Metodovo slavnost, srečolov, občni zbor, v mladeniški in dekliški zvezi 18 poučnih shodov. Iz mladeniške zveze se je koncem leta porodil telovadni odsek Orel. Odbor za to leto je bil izvoljen sledeči: Mladenič Fr. Verk, predsednik; kmet Jan. Conč, podpredsednik; župnik Gomilšek, tajnik; mladenič Anton Strašek, blagajnik; mladenič Alojzij Andrič, knjižničar; kmet Franc Vehovar in mladenič Fr. Kovačič, odbornika; kmet Sim. Debelak in mladenič Jurij Andrič, račun-ska pregledovalca. Letošnje živahno delovanje društva nam obeta še lepših uspehov.

Luče. V nedeljo, 30. preteklega meseca ni bilo vablivo vreme. Snega v naših gorah veliko, cesta slaba, vendar lepa steza in globoka pot je bila domačinom do veselice, katero so nam domači mladeniči in mladenke napravili. Natlačeno polno nas je bilo. Izvrstno petje in spretno kretanje mladenk in mladeničev na glediškem odru je spravilo vse v dobro voljo. In kako tudi ne bi! Če vidiš in slišiš Miconjo, kako je vesela, da pride v službo in ve povsod vsako besedo tako zastaviti, da se ji poda. In če gledaš,

(Dalje.)

Ljudje so pohiteli v vozove... Čez par minut se je vlak premaknil in odpeljal mlade bednike „za zaslužkom“...

Na postaji so ostali zasoljeni očetje, glasno plakajoče matere in nekaj deklet, ki so spremile „svoje“...

„Bog jih spremljaj, Mati najsvetejša!“ so priporočali Bogu odhajajoče znanci in sorodniki...

In preteklo je pol leta... Vroče poletje, prepleteno s pogostimi viharji, je izginilo v bežeči preteklosti...

Kašče so bile le do polovice napolnjene. Toča je uničila kruh na polju, kar pa toča ni pobila in voda ni odnesla, to je pokončalo dolgotrajno deževje za časa žetve, ostanek so pa pomagali mrjasci še na polju zmlatiti.

„Kako bo mogoče s tako malo zalogo prebiti dolgo zimo?“ vse sile napenja mozeg zdelanega gospodarja... zastoj! Preostaja samo še edina rešitev: zaslužek...

V bajtah, kjer so možje ali sinovi še pomladi odšli v svet — se tesnobno ozirajo in jih pričakujejo nestrpno...

„Saj so pisali parkrat, poslali so celo nekaj goldinarjev, toda sedaj za zimo je treba tega ali onega. Morda so pa prislužili kaj več in prineso...“

V nedeljo po službi božji se zbirajo na trgu, kjer je edino mesto za trpljenje in tožbe, skupne cele vasi, vedno številnejše in gostejše radovedne gruče, vsi pa govore le o zaznanih uspehih in bližnjem povratku onih, ki so šli za zaslužkom...

In res — na tako nedeljo, v začetku adventa, si mogel tudi razločiti par „po gssposko“ oblečenih, ki so nekaj zanimivega pripovedovali, kajti poslušali so jih pozorno, in goste gruče so jih obdajale...

„Tam ni tako, kakor vi mislite...“ je govoril eden onih polgospodov v površniku in visokih čevljih.

„Tam ni tako dobro, kakor ljudje „šprehajo“... Za hrano zadostuje to, komaj še za obleko; da bi pa domov pošiljali — pa ne zadostuje. Ko pride „becalunga“, to se takoj razprši. Na „feirant“ pa ni toliko, da bi šel v „Budin-šlad špacirat“...“

Ljudje so ga pazno poslušali, mati pa, stara žena, se ni mogla nagledati sinčeka, ker je „tako lep, kakor kak gospod ali šlahič“. Posebno so ji imponirali visoki čevlji in nemške besede, ki jih je sin pogosto rabil, katerih pa ni razumela. Ko so jo pa sosede radovedno vpraševali, če je sin prinesel sploh kaj denarja, je odgovorila:

„Denarja, tega ni nič prinesel. Toda, kaj je to čudno! Saj je tudi tam treba jesti in oblečiti se, in ne sme tako, kakor tu doma... Zato se je pa tudi spodobno oblekel in zredil se je. Časa ni zapravljjal, saj vendar govori nemški in mažarski... Vedno mu bo to prav hodilo!... On vam je bil že od mladega pristopen za vse!“

Radovala se je bedna mati... ha! ko bi se bilo česa.

Ljudje poslušajo, kimajo z glavami in se čudijo, ko prišleci pripovedujejo čudovite stvari o tej prelepi deželi. Samo nekatera dekleta so postala žalostna, ker so se „njihovi nekako spremenili“. Nobena nima smelosti pristopiti, nagovoriti, kakor poprej... Tudi oni ne gledajo več na nje, kakor poprej.

„Škoda fantov.“ so govorile pri sebi. „Tako so bili lepi v naši obleki, v teh haljah pa izgledajo kakor Švabi. Morale so jih izpremeniti tamošnje babnice...“

Ne samo ena je zaplakala skrivaj... Žal ji je bilo za onega — ta je „nekako drugačen... drugačen!“

Stari gospodar Jontas pa, ki je bil „baca“ še za davnih časov — je pogledal izpod čela na te „čudake“, kakor jih je imenoval — zamahnil z roko in odhajaje modroval pri sebi:

„Hej! niso več oni časi, ne... Včasih bi se ti smejali, ko bi se pokazal v takih haljah med domačini... danes pa? E, kaj je vendar s tem zaslužkom?...“ mrmral je stari. „Domov nič ne prinese... Kakor je bila beda — tako tudi bo... Če so nekda sedeli doma, to so vsaj ohranili običaje starih... Danes pa — kaj je to?... Šli so v svet, na vero so pozabili, domače govorice se že sramujejo, samo neko tuje žlobudranje se sliši... Obleke nima nobene; niti „hazuke“, niti poštenega klobuka... Tako se izpremene v posvetnjake. Ali je poprej kdo slišal o železnici?... Z vozom se je peljalo, po človeško, ali se pa šlo peš. Če je bil kdo enkrat v življenju v Krakovem na božji poti — to je bila že velika reč!... Danes — koliko ljudi gre v Pešto, v Ostravo,*) ali... vrag vedi kam!... Pa vse to ni nič drugega. Še v Ameriko — za vraga!... Tam vendar kaj zasluži in pošlje domov, in ne pozabi na domače, kajti, ko je tako daleč za morjem, to mu je tudi po domačih dolgčas... Toda v ta mesta — to je cela nesreča!... Ha, no, beda pritiska... Ljudje iščejo sredstev za življenje... Vedno več ljudi prihaja iz vasi, a ne manj... Danes nimajo s čim živeti, s čim bodo pa potem, ko se še bolj pomnože!... Tovarne se vedno prenapolnjujejo in zaslužka ni... Hej! slabo... Toda kako pomagati? Težko je, morajo se potem sami med seboj obešati!... Bog! ne daj tega dočakati meni in mojim otrokom...“

Tako je mrmral stari gospodar in, oprt na ograjo pred cerkvijo, je še dolgo mislil nekaj v srcu in prvdarjal... Končno je zamahnil z roko:

„Saj je volja božja nad vsem!“ je rekel glasno in odšel počasi v cerkev, ker so že k večernicam zvonili... Hej!...“

(* Mesto v Šleziji.)

kako zamišljeno sedi gospa v skrbeh za svojo hčerko na višji dekliški šoli in poslušaj njene besede, prav dobro, izvrstno vedenje, pa se nehote spomniš napačne današnje vzgoje, mestnih ljudi, ženskih, ki bi res v rokavicah štrklje delala — če bi jih znala. Tako kaže igra. Zato je pa odločna kuharica pokazala, da naj človek vtika svoj nos samo v to, kar se je učil in zna. No, ljubezniva inšpektorica je pa vse dobro napravila in „pri gospodi“ v hiši mir naredila! Dobro je šlo, če ravno ni bilo — štrkljev! Toda gjejte, Gašparja, kako ga špila! Ne bi si mislil. In drugi — kakor bi že vsi bogve kolikokrat igrali. Tako so vsi od prvega do zadnjega nastopili, da si človek ne bi pričakoval. Eden mi je rekel, da bi bilo mogoče „to v teh gorah“. No, seveda! Srnice so tudi v gorah, in gamzi, pa hitreje stopajo, kakor pa mestni ljudje, zakaj pa mi ne bi, pravim jaz, bolj šikani bili, kakor pa drugi, ki nas z „gorjanci“ pitajo. Je že tako! Svet se suče, in tudi Luče; pa mislim na pravo plat, kar je tudi pokazala potem vesela družba po končani igri v veseli zabavi. Vsakemu je srce veselja igralo. Zakaj trud tudi ni bil zastoj, ki so ga imeli z učenjem in vajami, v čemur gre zasluženje tukajšnjemu organistu in vsem, ki so pomagali. Šolska mladina pa tudi dobi svoj delež, ker je čisti dobiček njej odločen. Zato pa hvala Ljubencem, Gornjegrancem in Bočanom, ki so poslali svojo vstopnino zaradi slabega vremena, in pa domačinom, ki so dali vstopnino, in slišali in videli, kakor jaz.

e Luče. Na pustno nedeljo je prišel v neko tukajšnjo liberalno gostilno trezen, pošten fant; ko stopi na vežni prag, skočita k njemu dva močna moža, in ne da bi kaj rekla, ga zagrabit, vlečeta na cesto in ga vržeta na tla. To je liberalna olika.

c Sladka gora. Zopet je stegnila nemila smrt svojo koščeno roko in je pobrala zadnjega januarja iz naše sredine Jožefa Vovka, ki je bil 40 let občinski odbornik. Umrl je deseglet 73. leto svoje starosti. Naj v miru počiva!

e Polzela. Med ženini, ki so bili poročeni v naši cerkvi, je bil tudi velespoštovani in katoliško-narodni mladenič Anton Povše in Vrlevasi. Poročil se je z Marico Pader z Brega. Poročil ju je njen stric, Franc Leber, tukajšnji upokojeni župnik. Na gostiji je predlagal ženini, naj se daruje za obmejne Slovence, na kar se je nabralo res 13 K 40 vin. Vrlemu paru obilo sreče!

e Trbovlje. Dne 13. t. m. se je vršil v našem obljudenem kraju IV. letni občni zbor „Kmečkega bralnega društva“, med tem, ko je general Narodne protiverske stranke v sosedni hiši pri Kukenbergu razlagal svojim poslušalcem — med katerimi je bilo tudi nekaj nezavednih kmetov — zakaj da je obstruiral v Gradeu. Zakaj je prišel v Trbovlje, kjer ga vendar ni nihče volil? Odbor km. bralnega društva nam je poročal, da ima društvo dohodka 501 K 79 v., stroškov pa 278 K 42 vin., torej čistega dobička 223 K 37 vin. Članov je bilo v pretečenem letu 177. Knjižnica ima 454 knjig, 34 več, nego lansko leto. Knjig se je prečitalo 1300, časnikov pa 1500. Za prijetno zabavo je poskrbel telovadni odsek „Orel“, ki je priredil sledeče igre: „V božični noči“, in sicer dvakrat, in „Krčmar pri zvitem rogu“. Dekliška zveza bralnega društva pa je igrala veseloigro „pri gospodi“ in „svoje glavna Minka“ s srečolovom. Društvo kot tako ni priredilo nobenih shodov, pač pa je imela Dekliška zveza vsako prvo nedeljo v mesecu svoje poučno predavanje, sestoječe iz govorov, predavanj in deklamacij. Resnemu pouku je bilo namenjenih dvoje predavanj, namreč: „vpliv papeštva na razvoj človeške zgodovine“ in predavanje o Judih. Društvu so bili in bodo tudi zanaprej na razpolago sledeči časopisi: 2 „Slovenca“, 2 „Straži“, 6 „Gospodarjev“, 3 „Domoljub“, 4 „Naši Domi“, 2 „Bogoljuba“, 1 „Naša moč“, 1 „Zlata Doba“, 1 „Mladost“. Odbor, ki naj vodi društvo po krščanski poti naprej, se je sestavil tako-le: predsednik, č. g. Jos. Pečnak, kaplan; podpredsednik, g. Ivan Zupan st., paznik; tajnik, g. Niko Jamšek, kaplan; blagajnik, g. Alojz Boršič, paznik; knjižničar, g. Franc Lorber (Ljudmila Cukljati); odborniki: g. Ignac Štravs, posestnik; g. Hano Vodušek, ravnatelj, g. Ivan Černe. — Prijatelji, kmetje, delavci in mladina, ki ljubite svojo vero in domovino, pristopite k našemu bralnemu društvu v Trbovljah in ne poslušajte tistih, ki so v svojih govorih, kakor ovce, v resnici pa so zgrabljivi volkovi, ker vam hočejo odvzeti vero in narodnost.

e St. Jurij ob Taboru. Meglena je bila v nedeljo Savinjska dolina, a v naših sroih je sijal veselja solnčen dan. Vršila se je županska volitev. Najprej izvoljeni Franc Hanžič je vsled bolehnosti odklonil to čast, nato pa je bil z dvetretjinsko večino izvoljen županom Franc Lesjak, p. d. Kovče, odločen pristaš S. K. Z. Tudi občinski svetovalec so postali sami naši, namreč: Čuk Alojzij, Drča Franc, Juhart Jožef in Lukman Franc. Veliko skrb in dela čaka novo starešinstvo, toda tolaži naj jih, da imajo zaupanje ogromne večine šentjurskega prebivalstva. Prejšnji župan Val. Južna ni več v odboru.

Brežiški okraj.

b Podčetrtek. Društveni večer, katerega je na Svečnico priredilo naše izobraževalno društvo, se je prav dobro obnesel. Na vsporedu so bile med drugimi igre: „Dve teti“ in „Pred sodnikom“. Izvrstno so rešili igralci svoje vloge, posebno zadnja je povzročila mnogo smeha. Nastopali so domači pevci, ženski

in moški zbor, in med presledki je igrala domača godba na lok in pihala. Udeležba je bila velika, zanimanje med ljudstvom vsestransko; izrazila se je želja, da se še enkrat ponovi, kar se je tudi izpolnilo. Posebna zahvala za vso prireditev pa gre priljubljenemu, velespoštovanemu g. župniku za premnoge trude in požrtvovalnost, kakor tudi vodji godbe, gosp. nadučitelju za prijazno sodelovanje. Živela mladina! Dobro se sučeš, le tako naprej!

b Virštanj. Poročil se je dne 7. februarja vrli mladenič Martin Amon v Slakah pri Olimju s pošteno mladenko Anco Horvatič iz Virštanj. Svatovsko društvo je vodil stari oče neveste iz Prevorja, spoštovan in znan mož daleč na okoli. Mlademu paru obilo sreče!

b Od Sotle. Pred ne dolgo časom so merili pri nas železnično progo, ki bi se izpeljala od Rogateca proti Brežicam. Slišal pa sem, da si pač želijo okrajno cesto od Sv. Križa skozi Vonarje do Podčetrčka, železnica pa da bojda ni potrebna. Čudno! Tudi Sotlo je menda škoda vravnati, toda niso vsi teh misli. Oni, ki so že neštetokrat imeli grozno škodo ob povodnji, tisti opravičeno komaj čakajo, da se temu odpomore. Če Nemci svoje reke in potoke regulirajo, gotovo to storijo, ker jim je v korist, in Slovencem zamore tudi enaka reč koristiti, torej je le železi, da bi se tudi Slovencem gradile železnice in vravnava reke. Naj naši vrli poslanci prej ne odnehajo, dokler tudi mi ne dobimo vsaj nekaj ugodnosti; saj to so le drobtinice, kar Slovenci zahtevamo. — Tukaj imamo nekega privandranca, ki pa je bojda grozno imeniten. On je vse, drugi nič. Imeniten bi rad bil, rad bi, da bi ga vse spoštovalo, toda njegovo postopanje proti ljudem doseže ravno nasprotno.

b Zabukovje pri Sevnici. Dne 19. januarja t. l. smo položili k večnemu počitku najstarejšega moža v Zabukovju, Jožefa Vrtačnik, kateri je dočakal visoko starost 84 let. Rajni je bil dober gospodar in hišni oče, vreden, da bi ga posnemali gospodarji, posebno pa prevžitarji. Ko je izročil svoje posestvo svoji hčerki, ostal je še vedno pri njej in njenem možu v zastopnosti in skrbel pri posestvu do svoje smrti. Pri odprtem grobu so imeli govor domači g. župnik in 1 sorodnik. Namesto venca na grob se je darovalo v narodni namen 4 K 25 vin. Dragi Vrtačnik, bodi ti zemljica lahka!

b Podsreda. Z veseljem smo pričakovali uprizoritve igre „Dve materi“, in pokazalo se je na Svečnico, da naše veselje res ni bilo zastoj. Igra je res lepa. Iz nje veje tako nežna ljubezen med materjo in hčerko, pa tudi tako nežna ljubezen in neomajano zaupanje obeh teh do B. D. Marije. Igralke so se dobro vglobile v svoje vloge; vsaka izmed njih je dobro pogodila svojo vlogo, kakor bi bila že vajena igralka. Vsa čast jim! Prav prikupila se je gledalcem Stermečki Marija kot Ljudmila, s svojim razločnim, notranja čustva tako lepo izražajočim glasom; občno pozornost in sočutje je vzbudila Škrbec Anika kot Olga, posebno z lepim petjem; Vimbolšek Marija pa je kot Marjeta znala prav dobro pokazati veselje nad vrnitvijo svoje hčerke Stane, katera (Sikoški Marička) je prav sočutno pripovedovala usodo prijateljice Olge. Nezaupno, skoro malo neverno teto Elizabeto je prav dobro zadela Rezika Škrbec, ravno tako Krivec Marija s svojima sužnjema tuniško kraljico.

b Planina. Več učiteljkov, ki so tukaj steber Narodne stranke, se je udeležilo 2. svečana veselice, ki so jo priredili tukajšnji nemškutarji. Več o teh čistih narodnjakih še spregovorimo in jih pokažemo v pravi luči.

b Posnemajte! G. dr. Bogomir Skaza, zdravnik na Planini, je daroval 10 K za obmejne Slovence. Bog daj mnogo posnemovalcev!

b St. Vid na Planini. Nemila smrt si je letos pri nas izbrala svojo žrtev v posebno dragih nam osebah. Komaj nekaj dni je preteklo, kar smo stali žalostni in potrti ob grobu vzglednega gospodarja in skrbnega očeta Jurja Krajnc (Ješovski). Že je šel po fari drug žalosten sloves, češ, vrle matere, ljubeznive sosedice in kot mravlje marljive gospodinje Neže Romih ni več med živimi. Pljučnica ji je pretrgala nit življenja. Vsi smo jo imeli radi, zato jo je pa imel tudi Bog rad in jo poklical k sebi. To naj tolaži in osrčuje blagega moža, ki, dasiravno še mlad, že plaka ob grobu druge svoje žene.

Dobje pri Planini. Dne 6. svečana so vprizorili pri nas fantje igro „Vaški skopuh“, katera je med navzočimi povzročila mnogo smeha in zabave. Igralci so izborni rešili svoje vloge. Med presledki so ubrano udarjali domači tamburaši.

b Dobova. Obitelj Cvetko iz Gaberja je zadela zaporedoma velika britkost. Pred petimi leti je bil oče Jožef od vlaka, katerega ni zapazil, povožen in zmečkan. Sin Janez pa, 29 let star, že več let vsled srčne hibe bolan, je postal umobolen ter je v blaznosti v noči 5. svečana položil vrat na železnično šino, in vlak mu je glavo od trupla odrezal. Poprej zdrav mladenič je bil pošten, marljiv in delaven.

b Bojsno. Pred cerkvico sv. Urha so našli pri rigolanju človeško okostje. Ljudje ugibljejo, od kod da je in kdo ga je pokopal. Nekateri stari ljudje trdijo, da je nekaj stala tamkaj gostilna. Skoro gotovo bo, da je kruta roka škopala ubogi žrtvi prerani grob.

b Globoko—Pišce. Srečen, kdor je lahko vedno vesel, pravi neki pregovor. Žal, pa našim liberalcem to ni usojeno. Največ preglavice jim dela naše krasno procvitajoče Kat. izobraževalno društvo, katero šteje že nad 100 udov. Kaj ne, lepo število za

komaj dva meseca staro društvo. In ravno to, da vzbujajo imenovano društvo med občinstvom nepričakovano navdušenost, da se nahaja v najlepši rasti in delavnosti, da v polnem številu zlasti tudi taki mladeniči, ki so bili sedaj od tukajšnjih naprednjaških petelinov zaslepljeni, pristopajo k mlad. zvezi in zapuščajo gnilo stranko — to peče in skeli, da se ti gospodeki kar penijo od jeze. Posebno neki liberalček se silno prizadeva, da bi zamogel delati čudeže in zbudil svojo mrtvo stranko k zopetnemu življenju. V 4. številki „Narodnega Lista“ izliva svojo modrost in javka, češ, da vidi že tužno usodo našega društva. Dobro, da se poznamo, g. dopisnik. Ljudje celo govorijo, da se pišečki liberalci razumejo kar na prste. V pripomoček imajo svoj „Narobe List“, da v njem lahko nasprotno poročajo. Naročniki tega lista pa potem že vedo, kako je resnica. Pa naj še kdo poreče, da niso to res pravi naprednjaki. Kot predmet svojemu lažitvoru si je vzel tombolo, ki bi jo imelo prirediti naše društvo na Stefanovo m. l., katero pa je c. kr. okrajno glavarstvo v Brežicah prepovedalo. Tombolo pa bomo imeli, ko dobimo dovoljenje, in če bo tudi liberalcem zlezel zoič v možgane. Nadalje se zaganja v ustanovni shod mladeniške zveze, na katerem sta govorila: g. kaplan o gospodarskem vprašanju in njega težnjah, in predsednik kršč. izobr. društva, Urek, o političnem položaju in vsestranskem izvajanju gesla: svoji k svojim. Navzoči mladeniči izkazali so polno navdušenost brez izjeme. Le našim naprednjakom to ni bilo po volji, da krepko stopa naše društvo v bran za pravice in prosveto našega naroda. Zgoraj imenovani dopisnik pravi, da so enaki govori le kvasenje in mlatenje prazne slame, s katerim govornik izkaže, kako se potrebuje izomike. Da potrebuje mo izobrazbe, tega ne zanikamo. Zato si pa ustanavljamo kat. izobr. društva, da se v njih učimo, krepimo in navdušujemo za naporno delo naše slovenske bodočnosti. V obče pa je znano, da je največji sovražnik izobrazbe liberalizem, ki pripisuje olikanost le onim, kateri biatijo duhovnike, cerkev, in nasprotujejo vsemu, kar je dobro in pravično. Čudno pa ni, da je liberalizem vedni nasprotnik narodnega dela, kajti v njem se nahaja ves plevel, ki ga je izplulo naše narodno polje. Ako opazujemo tukajšnjo Narodno stranko, najdemo v njej štajercijanske šnopsarje, socialdemokrate, zagrizene nemškutarje i. dr., združene v naprednjaškem liberalizmu. In ta zmes, tužna ji majka, ki nima več življenja in pomena, ta stranka nas hoče učiti in s svojim krikom in regljanjem ustrašiti. Ste se pač zmotili, gospodje. Vašim nakanam se ne udamo nikoli. Napovedovali vam ne bomo boja — ker z mrtvim se ne bojujemo — pač pa čem hujši bo vaš napad, tem hujši bo naš odpor. Naša društva pa bodo delovala neomajeno za korist in procvit našega katoliškega naroda, in če tudi se liberalna zagrizenost ujeđa do kosti. Naša borilna misel, naš cilj in naša pota so tako jasno začrtana, da ne liberalna moč in ne pekla ognjena sila od nje nas ne bo odvrgla. To si zapišite enkrat za vedno za svoja ušesa. Mladeničem, mladenkam in vsem udom naših društev pa kličemo: čvrsto, neustrašeno stopajmo na krov, in branimo svetinje — ki so nam jih prihranili naši pradedi — pred ljutimi sovragi, in zmaga je naša. Isti, ki je bil napaden.

Kako je pisana berna nastala?

G. dr. Kukovec v poduk.

V mnogih župnijah v starih časih ni bilo kaplanov nastavljenih. Župniki so opravljali vse posle sami. Ko so se župljani če dalje bolj pomnožili in so si želeli dvojno božjo službo, prosili so z župnikom, ki že tudi ni bil kos vsemu delu, da bi se nastavl kaplan. Tako postavim v Št. Petru pod Svetimi gorami do leta 1651 ni bilo kaplana. Ko je postala nujna potreba, da se kaplan nastavi, je bilo prvo vprašanje: od česa bo kaplan živel? Takrat namreč država ni za duhovnika ničesar prispevala. Za njegovo plačo so moralo skrbeti tisti, ki so kaplana potrebovali. Takrat so se župljani za se in svoje naslednike zavezali, da bodo dajali kaplanu bernjo. Nekateri 5 poličev, večji posestniki po 5 do 8 bokalov 4 pa po 16 bokalov pšenice na leto, nekteri pa, da bodo dajali še zraven pšenice povsemo prediva in hlebček sira. Ker pa kaplan od te berne, ki je sedaj po našem denarju vredna 240 kron, ni mogel živeti, se je župnik za se in svoje naslednike zavezal, da bodo dajali svojemu kaplanu hrano zastoj. Tako so si naložili breme župljani, naj večje pa župnik, ki več žrtvuje, kakor vsi župljani skupaj. Ko se je leta 1884 v državnem zboru vpravljalo plačilo duhovščine, se je sklenilo, da dobi vsak kaplan na deželi 300 fl. letne plače. Ako nima kaplana 300 fl. lastnih dohodkov, jo dopolnjuje država. — Kaj se je reklo k dohodkom kaplana v Št. Petru? Kaplan ima pri župniku hrano zastoj, ki je vredna 225 fl., pisana bernja je vredna 120 fl., toraj ima skupaj 345 fl.; od države zato nič ne dobi. Pri tem je ostalo do današnjega dneva.

Ker je g. dr. Kukovec tako mogočen, da bo rešil kmete bernje, se bo morebiti usmilil tudi tistih župnikov, ki morajo dajati hano zastoj, da jih reši res teškega bremena. Ni se mu treba bati, da bi njegovi ljubljenci, kaplani, zaradi tega trpeli škodo. Država bode morala dajati, ako so župniki in kmeti rešeni bremena, kaplanom celo plačo 300 fl. Seveda bodo morali kaplani potem župnikom plačevati hrano. A župniki bodo gotovo za hrano napravili tako nizko ceno, da bode kaplanom več ostajalo, kakor je bernja vredna. Toraj g. dr. Kukovec na delo!

uzmovi iz peči pečenega purana, nekaj kur, busmana in nekaj biderčkov, ženinu pa še zraven iz žepa nekaj denarja. — Eno gostijo se je pa morala preložit zaradi neke „malenkosti“. Nevesta je namreč zadnji dan pred poroko postala mati. Smola!

p Cirkovce. Dopisnik zadnje novice bi se sam rad povzdignil v „vinski stan“, ko bi imel kaj drobiža. Ker pa nima evenka, si izmišljuje razne bedarije, katere pod tujim imenom speča v naše poštene liste. Svetujemo mu, naj svojo šaro po svoji stari navadi odpošilja v Ptuj in Celje, ako se mu še ljubi. O napisih v občinski pisarni pa vsi Cirkovčani vemo, da jih župan kljub svoji ljubezni do Nemcev nič ne razume, ako niso sestavljeni v slovenskem jeziku.

p Stojnci. Umrli je dne 30. januarja t. l. 24 let stara kmečka hči Marija Kodrič po dolgotrajni mučni bolezni. Akoravno je bilo vreme skrajno slabo, udeležilo se je njenega pogreba mnogo ljudstva, zlasti dekle. Spreved je vodil njen sorodnik č. g. Mihael Kristovič, kaplan v Ribnici na Pohorju, ki je tudi spregovoril ob odprtem grobu kratko sicer, pa ganljivo nagrobno.

p Sv. Bolfenk na Kogu. Zabavnikovi sinovi napadajo v „Narodnem Listu“ g. Jožefa Munda iz Vodranec, ker je pripeljal v naš kraj vinske trgovce. Aha, že vemo, zakaj. Tisti bogataš iz Amerike in njegov brat, ki nimata gorice, se jezita, če sosedo vino prodajo. G. Munda pa prosimo, naj še večkrat pripele vinske trgovce v naš kraj.

p Ključarovi pri Sv. Tomažu. Letošnja zima je pa že taka, da se Bogu usmili, zmirom pada sneg na sneg, dež na dež. Nekaj časa brije mrzel sever, in drugi dan že zopet piše topli jug, kateri prisili sneg, da se začne taliti; pa žalibog že zopet mu je sever za petami, in ta uniči, kar je poprej jug pripravljal. Vse to bi nas ne brigalo mnogo, ko bi v tej mlaki in luži ne ležal naš kruh. Ljudje že sedaj obupavajo, ker se boje žalostnega svojega bodočega položaja. Lansko letino nam je vzela toča in suša; vinogradi so bili v krajih, kjer ni bilo toče, lani še rodni; samo da je v jeseni radi dežja grozdje grozno gnilo, in vino istega grozda seveda zdaj nima nobene cene. S tem so ubogi vinogradniki hudo prizadeti. Skoro vsi imajo na vinogradih brezobrestna posojila, katera bodo nekaterim skoro že potekla. Sedaj pa pride vprašanje: s čim vrniti? Vina polno in ga nikdo ne kupi. — Letošnje leto bodo v naši občini občinske volitve, katerih se že vse veseli. Vse upa, da se enkrat ta trdi županski stolec podere. Gospod župan, ali še pomnite, kaj ste govorili lansko leto, ko so bile deželnozborske volitve, o našem vrlem poslancu g. Meško. Tistikrat ste vi rekli: kaj bo kmet poslanec; če nam gospod hofrat Ploj ne morejo nič pomagati, kaj nam bo potem kmet. Mi pa pravimo, da bomo imeli za župana kmeta, in ne gospoda. Brez zamere, g. župan.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Čakal sem, a ker se ni oglasil še spretni poročevalec, hočem jaz kratko nekaj omeniti. Nečem in ne smem molčati o veselici, katero je priredilo naše delavno učiteljsko s svojimi solarji dne 2. februarja na svečnico za nas farane. Najprej je pozdravil g. nadučitelj zbrano občinstvo, posebno navzoče stariše s prav ginljivimi besedami. Nato so sledile pesmi in deklamacije. Otroci so peli tako točno in ginljivo in s takim zanimanjem, da se je moral človek čuditi. Kaj naj rečem o deklamacijah? To so bili biseri v pravem pomenu! Kako lepo, ljubko, v srce segajoče so govorili naši otroci! Res ne vem, kako bi to primerno, po zaslugi ocenil. Vse točke so izvedli tako lepo, imenitno, vestno, da je imel marsikateri navzoči polne oči. Končno je sledila igra: „Čašica kave“. Ta je uspela tako izborna, da bi človek mislil, da ima prave gledališke igralce pred seboj. Kratko rečem: to je bilo angelsko petje za otroke in nas farane! Lepa hvala našemu učiteljsvu! Pristavljamo le prošnjo: pripravite nam še večkrat kaj sličnega! Zvest poslušalec.

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomer. Za dijaško kuhinjo v Mariboru se je nabralo (g. Veselič) na gostiji Micke Mihalič—Kukenberg v Lubru 6 K. Le nabirajte pridno pri vsaki priliki za prekornostno dijaško kuhinjo!

1 Ljutomer. Žena posestnika Kranjca v Rabinu, ki je na dan pogreba svojega otroka pred enim mesecem zginila, se še ni našla. Najbrže se jej je duh omračil in tava menda kje na Ogrskem ali Hrvaškem. Kdor kaj ve o njej, naj nemudoma naznani nesrečnemu možu ali občinskemu predstojništvu v Norščinah, pošta Ljutomer.

1 Iz Ljutomerske okolice. Napotil sem se naravnost proti Mali Nedelji skozi Radislavce. Dospel sem do prve hiše. Le hitro nazaj, gostija je. Dobro, da me niso vsi opazili, le skrbna mati Filipičeva so me videli ter mi vtaknili velik hleb lepih pogač, katere sem mislil v prvi gostilni na obsegu zmanjšati. Toda zunaj hiše je stal nek mož, kateri je bil oblečen, kakor tisti, kateri v komedijo vabi. Nisem hotel verjeti, da bi se tako oblačil gostilničar sam. Zato pa naprej, saj pogače lahko ješ po poti, ni treba zato v gostilno. Grem dalje in takoj smuknem k gosp. Vojšku. Dobil sem delo, razlagal mi je to in ono, le o prodaji prašičev v Ptuj ni ničesar rekel, seveda se ga tudi nisem upal vprašati. No, župana moram še obiskati, si mislim. Tonček mi je takoj delo obljubil. Malo sva se našajala, pa že pride žena, in dobil je

Tonček par gorkih besed, ki so meni še sedaj nerazumljive. Kursenski fantje so me enkrat povabili, tam pa ni tople peči in bolj temno, bom šel o lepem vremenu. Zato grem naravnost proti cerkvi; tudi danes nisem mogel obiskat g. tajnika malonedeljske posojilnice, ker sem si moral poiskati prenočišča. Brez zamere, gospodje, se gotovo vidimo drugikrat. Vas pa, g. urednik, prosim, da se ne jezite nad mojim dolgim poročanjem, daljo prihodnjič! Na svidenje!

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Naše bralno društvo ima svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 20. svečana po večernicah ob tretji uri popoldne v čitalniških prostorih. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blaginika in volitev računskih pregledalcev; 4. poročilo knjižničarja; 5. volitev novega odbora; 6. predvanje, govori, petje.

Slovenjgraški okraj.

s Staritrj pri Slovenjgradu. V nedeljo, dne 20. februarja ima naša mladina svoje zborovanje. Ob 10. uri je sv. maša s pridigo. Po cerkvenem opravilu je shod pri Petriču. Govori podpredsednik S. K. S. Z. dr. Hohnjec. Mladina in prijatelji mladine, pridite prav mnogoštevilno!

s Stari trg. Na pustno nedeljo priredilo je tukajšnje „Bratno društvo“ pustno veselico, ter obenem veselogra „Moč uniforme“, katera je v vsakem oziru najboljšo uspela. Posebna pohvala gre krojaču g. Cvirnu in njegovi ženi Agati (Micki), katera sta oba zelo dobro rešila svojo vlogo. Tudi mešani in moški zbor sta zelo dobro nastopila, za kar gre posebna pohvala pevovodju g. Mileku. Zdaj naj pride tisti, ki je v jeseni pisal „Slovenskemu Gospodarju“, da v Starem trgu ni nič življenja, in da se starotrske frajle nič ne gibljejo, da se bode prepričal, da takšnega življenja, kakor je sedaj, še ni bilo v Starem trgu. Govori se tudi že splošno, da bomo v kratkem ustanovili novo telovadno društvo „Orel“, katero bode brezdvomno dobro napredovalo. Za danes dovolj, več v kratkem. Na zdar! Starotrški fant.

s Remšnik pri Marenbergu. Pri pregledu računa krajnega šolskega sveta na Remšniku je bilo razvidno, da so o priliki šolske veselice meseca avgusta pretečenega leta za pogostovanje učencev darovali sledeči: Č. g. župnik Podvinski, 10 K; g. Kofernik Jožef, načelnik in Pokrznik Pavel po 8 K ter Aleš Koren, 5 K. Zgoraj omenjenim in tudi vsem drugim dobrotnikom in prijateljem šolske mladine izreka v imenu učencev iskreno zahvalo šolsko vodstvo na Remšniku.

s Šmartno pri Velenju. Tukajšnja Dekliška zveza pridno napreduje. Na Svečnico je imela prav vesel in zanimiv dan. Obhajala je v Društvenem domu v zasebni dekliški sobi blagoslovitev podobne Brezmadežne, katero je kupila Dekliška zveza. Po blagoslovu je sledila pesem, deklamacija in govor č. g. duhovnega voditelja. Nato je bil še kratek govor ene članice, ki poudarja, kako naj dekleta delujejo v Dekliški zvezi, ki obljublja Mariji po njeni pomoči v dobrem vstrajati. Torej Dekliška zveza, le srčno naprej z Marijo! — Na pustno nedeljo je priredila Dekliška zveza igro „Pri gospodi“, ki je v našo radost zelo dobro izpadla.

s Šmartno pri Velenju. V nedeljo, dne 20. febr. popoldne po večernicah je predavanje v društvenem domu. Pred večernicami je shod Mladeniške zveze. Naznanjamo pa tudi, da se bode dne 27. februarja popoldne ob 3. uri uprizorila prelepa, za postni čas primerna igra iz prvih časov preganjanja kristjanov, za katero so se oskrbela nova oblačila, razsvetljava itd. Kdor želi videti ginljivo predstavo, naj pride takrat v Šmartno. Stojišče 40 vin., sedež 80 vin. Igra bode trajala 2½ ure.

s Šmartno ob Paki. Tukajšnja kmetijska združnica priredi v nedeljo, dne 20. t. m. po večernicah v šoli poučno predavanje o sadjarstvu. V ta namen naprosilo se je govornika-strokovnjaka. Pri tej priliki se vrši tudi naročevanje sadnega drevja iz deželne drevesnice v Celju, in pa posvetovanje o nakupu raznega kmetijskega orodja. — Ker je lega našega kraja za sadjarstvo jako ugodna, treba se bode poprijeti te prevažne panoge kmetijstva z vso vnemo. Kmetije, udje podružnice in tudi drugi, pridite v nedeljo v prav lepem številu k predavanju!

s Zavodnje. V sobotni noči dne 5. februarja je ogenj vpepelil pri Zidovcu gospodarsko poslopje in hišo. Zgorelo je 10 goved, med temi 4 pari volov, katerih ni bilo mogoče več rešiti, in vse žito. Zavarovanih je sicer za malo svoto, a kaj, ko je zgorela vsa živina, pridelki in orodje. Sedanjí gospodar je z varnostjo in veliko marljivostjo spravil hišo do blagostanja, sedaj je pa naenkrat vse uničeno. Vso nesrečo občuti še tem hujše, ker ima podpirati sina na slikarski akademiji na Dunaju. Vrlo krščanski in ugledni družini naše srčno sožalje, pa mnogo dobrotnikov in pomočnikov!

s Šmartno ob Paki. Odbor „Pevskega društva Šmartno na Paki“ si šteje v dolžnost, da se tem potom zahvali slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk ob priliki veselice na pustno nedeljo in tudi vsem tistim, kateri so nam poslali svoje prispevke. Iskreno se zahvaljujemo tudi iz sosednjih župnij došliim gostom, dasiravno je bila skrajno slaba pot, pa ve je vendar niso ustrašili. Pevsko društvo si bode svoje dobrotnike in prijatelje vedno obdržalo v hvaležnem spominu. Prosim, da še nadalje ostanete društvu tako naklonjeni, kajti čim več bode društvo imelo prijateljev in podpornikov, s tem večjim veseljem bode delovalo v prid in slavo slovenske pesmi in milega slovenskega naroda! **s Velenje.** Na godu vlč. g. župnika Cizeja se je nabralo za obmejne Slovence 29 K.

Konjiški okraj.

k Vitanje. V ponedeljek, dne 21. februarja se pri nas začenja ob 9. uri predpoldne poučni tečaj, ki ga priredi Slov. kršč. soc. zveza. Trajal bo v ponedeljek in torek. Predavalo se bo o predmetih, kateri so zanimivi in potrebni, da jih današnji zna vsak kmet in kmečki mladenič. Možje in mladeniči iz celega okraja, pridite v najobilnejšem številu!

k Verholje pri Konjicah. V naši občini je še pred kratkim živel mož, ki je pridno bral „Stajerca“. Po „Stajerčevih“ navodilih se je pridno bratils pijačo. Če je bil v takem stanju, ni bila pred njim varna ne njegova žena, ne drugi ljudje. Prišlo je celo tako daleč, da so ga morali po naročilu c. kr. okr. glavarstva odpeljati zadnji teden v Gradec v — norišnico. Govori se sedaj, da bode iz norišnice (Gradca) poslal v Ptuj uredniku „Stajerca“ razglednico, na kateri se mu bode najlepše zahvalil, da ga je vodil za nos. G. urednik! Par naročnikov na „Stajerca“ je še pri nas. Pravijo, da spametuje pametne ljudi nesreča drugih. Kaj ne, da ste radovedni z nami vred, ali se bode teh par naročnikov kmalu spame-tovalo tukaj doma.

Najnovejše novice.

Državni zbor. Prihodnja seja državnega zbora bo dne 24. februarja. Na dnevnem redu te seje je: Volitev dveh novih podpredsednikov, rekrutna predloga, zakon proti pijačenju, proračun in novi finančni načrt. Kakor znano, je državni zbor še pred božičem sklenil, da se izvolita še šesti in sedmi podpredsednik zbornice; ti dve mesti bosta pripadali eno Rusinom in drugo Italijanom. — „Slovanska Unija“ je imela večeraj, dne 16. februarja popoldne ob 4. uri svojo sejo, da določi svoje stališče, ali se bo spustila v pogajanja z Bienenrhom ali ne. — Dne 14. februarja pa je konfiriral Bienenrth s krščanskimi socialci in nemškimi nacionalci glede na ustanovitev delavne večine v zbornici.

Velik javni shod v Celju priredi S. K. Z. v nedeljo, 20. t. m. dop. takoj po 8. uri zjutraj v dvorani hotela Teršek „pri belem volu“ z dnevnim redom: deželni zbor in samouprava za Spodnji Stajerc. Govorila bosta državni in deželni poslanec g. dr. Iv. Benkovič ter deželni poslanec g. Alojzij Terglav.

Duhovniške spremembe. Župnijo Buče je dobil g. Jakob Kranjc, kaplan pri Sv. Križu tik Slatine; župnijo St. Janž na Peči pa g. Franc Gosak, kaplan v Zalcu; g. Jakob Gašparič, kaplan na Dolu, je dobil župnijo St. Rupert nad Laškim.

Braslovce. V nedeljo, dne 20. februarja ob 3. uri popoldne priredi Slov. kmečka zveza političen shod na „Legantu“. Poroča g. dr. Benkovič o deželnem zboru.

Iz Ptuja. Stajercijanci so sklicali na nedeljo, 20. t. m. ob 10. uri dopoldne kmečki shod v nemškem društvenem domu v Ptuj. Na tem shodu bi se naj obsodila slovenska obstrukcija v deželnem zboru. — Z ozirom na stajercijanski shod priredi politično društvo „Pozor“ v Ptuj istega dne, to je v nedeljo, dne 20. svečana 1910 ob 11. uri dopoldne v ptujskem Narodnem domu javni shod.

Sv. Peter v Savinjski dolini. Že dolgo nismo videli tako sijajnega pogreba, kakor minolo nedeljo. Na stotine ljudstva je spremljalo k večnemu počitku blago Mico Škorjančev. Pokojnica je bila daleč na okoli znana po svoji dobrotljivosti in darežljivosti in po junaški potrpežljivosti, s katero je prenašala dolgotrajno svojo bolezen. Z ganljivo žalostinko smo se poslovili od njenega groba. Naj vživa sladki mir nad zvezdami...

Sv. Peter v S. d. Gotoveljski cesar je v nedeljo na tukajšnjem Terglavovem shodu žel veliko blamažo. Nikdo ni hotel poslušati njegovih kolobocij, vse se mu je v lice smejalo. Neki zavedni mladenič, ki ni bil dosedaj še v taboru Kmečke zveze, je prišel k predsedniški mizi in rekel: „Pustite te ljudi pri miru!“ Ah, ah! Miha, ne spravljaj v zadrego svoje pristaše in ne sili med govornike, dokler ti Bog ne da daru jezika.

Dobina. Za obmejne Slovence se je nabralo na gostiji Lipičnik-Senegačnik 20 K. Mohorjani na Dobni so darovali 20 K. *** Za Šentiljski dom** je na obnem zboru Bralnega društva v Št. Lju v Sl. gor. nabrala mladenka Mica Lilekova 10 K. Hvala!

Listnica uredništva.

Radi preoblega gradiva ni bilo mogoče vseh dopisov priobčiti, da pravno smo pridelili prilogo. Pride vse na vrsto.

Podpirajte trgovce, ki so prijatelji krščanske narodne stranke! Svoji k svojim!

Kovačnica se da v najem

pod ugodnimi pogoji. Kovačnica stoji tik okrajne ceste I. razreda in je sedaj na novo prezidana. — Več se izve pri gosp. Jožefu Podgoršek, gostilna „Cestni Jože“, St. Jur ob juž. železnici.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za zalaganje po pošti se poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97078) Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/2%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo zast proti poručiti gotovih sredstev, ki pa nikar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le tekočo.

Uradne ure

se vsake sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. do, oline in od 2.—5 dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiravnice.

Najmodernejša kemična pralnica in barvarija Martin Medved

Šoštanj, Spod. Štajersko.

se priporoča slav. občinstvu za vso v to stroko spadajoča dela. Moška in ženska obleka se po barva in osnaži, ne da se ista razpara. Volnene mreže, svileni robovi, preproge, mizna in druga pogrinjala se lahko prenovijo ali v poljudni barvi predrugačijo. V nujnih slučajih, kakor žalne obleke i. dr. se delo izvršuje v najkrajšem času, vsa druga naročila pa v teku jednega tedna.

Najsolidnejše delo!

Cene nizke!

Zbiralnice se iščejo po vseh večjih trgih in mestih proti dobremu plačilu. 30

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega, puljenega K 2.—, pol belega K 2.80, belega K 4.—, prima perje mehkega kakor puh K 6.—, veleprima oglašenega najboljšje vrste K 8.—, mehkega perja (puha) sivega K 6.—, belega 10.—, pranege puha K 12.— od 5 kg naprej poštne prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (naokings), pernice, velikost 170x116 cm z dvema zglavnica, te dve 80x56 cm, zadosti napolnjene, novim, sivim, očiščenim, košatim in stanovitnim perjem K 16.—, napol maha K 20.—, maha K 24.—, pernica sama K 12.—, 14.—, 16.—, zglavnica K 3.—, 8.50, 4.—, pernice 180 cm x 140 cm velike K 15.—, 18.—, 20.—, zglavnice 90x70 ali 80x60 cm, K 4.50, 5.—, 5.50, blazine iz grada 180x116 cm K 13.—, K 15.— razpošilja po povzetju, zavojnina zastoj, od K 10.— naprej poštne prosto.

Maks Berger v Dešenem šte. 1015, Šumava.

Kar se ugaja, se zamenja ali pošlje denar nazaj. Ceniki o blazinah, odejah, prevlekah in drugem postelnem blagu zastoj in poštne prosto.

Steckenpferd-

milo z lilijinim mlekom

Najmehkejšje milo za kožo kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi.

128

Javna dražba.

Dne 24. svečana 1910 ob 10 uri dop. vrši se dražba pri c. kr. okrajni sodnji v Konjicah zemljišča zakonskih Sajo v Raškotcu, ki leži v vasi Janne kat. obč. Augenbachdorf vl št. 132 in obstoji iz hiše ter gospodarskega poslopja, 2 ha goše, 26 a njiv in 7 a vinograda. Cenilna vrednost znaša 3768 K 70 h, vadij 376 K, najmanjši ponudek 2512 K 48 h, pod kojim se zemljišče ne bo prodalo. Kupnino je položiti pri sodniji. 76

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 trt na prodaj, kakor najimnitnejše sorte muškater, sylvaner, burgunder, beli mosler, žlahtnina rudeča in bela, portugiser, traminer, vse na Rip portalis cepljeno; trte so dobro zaraščene in vkoreninjene in 40.000 korenjakov Rip. portalis. Cepljenke stanejo 100 komadov 11 K, korenjaki 100 komadov 3 K. Tudi drevesa se dobijo. Kupei se naj blagovolijo oglasiti, dokler je kaj zaloge.

Anton Zimerleit, posestnik in trtnar Kaniža, Ptuj. 938

Novo! Čitaj!

Pozor kmetice in dekleta!

Najnovejšje in najboljšje sredstvo za rast las in da lasje postanejo gosti 964 in dolgi, to je:

Rastolšt. II.

Odstranjuje prhljaj na glavi in vsako kožno bolezen. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Cena franko na vsako pošto 1 lonček K 3.60, 2 lončka K 5.—. Pošilja se po poštne povzetju ali če se pošlje denar naprej. Prosim, da se naroči le pri meni pod naslovom: Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnji Miholjac 250, Slavonija.

Posojilnica v FRAMU, registrovana zadruga z neomejenim poročstvom.

Razglas.

Posojilnica v Framu obrestuje od 1. prosinca 1910 naprej do preklica hranilne vloge po 4 1/2% in plačuje rentni davek kakor dosedaj, sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem.

Posojila daje proti pupilarni varnosti po 5% na hipotekarni kredit po 5 1/2%, na osebni pa po 5 1/2% do 6% zadržnikom.

Posojilnica v Framu uraduje vsak četrtek (če je četrtek praznik, pa v petek) od 8. do 12. ure v občinski pisarni.

FRAM, dne 27. grudnia 1909.

85

RAVNATELSTVO.

Cepljene trte

najboljše kakovosti, vseh vrst na običajnih podlagah priporoča po znižani ceni:

Trsničarska zadruga Sv. Bolfenk pri Središču.

Ceniki brezplačno. — Opozarjamo na našo specialiteto: Muškati silvanec: 928

VABILO

na

redni občni zbor

„Posojilnice na FRANKOLOVEM“

regist. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 27. svečana t. l. popoldne ob 3. uri v sobi občinske pisarne s sledečim vzporedom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Predložitev in odobrenje računa za l. 1909.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Volitev članov v načelstvo in nadzorstvo.
5. Prosti predlogi.

Ako bi ob določeni uri ne došlo za sklepčnost zadostno število članov, odredi se uro pozneje drugi občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, kateri pa se konstatira sklepnim brez ozira na število vdeležencev.

K obilni udeležbi uljudno vabi

113

NAČELSTVO.

Izvrstni molitveniki

SO:

Herg. Venec pobožnih molitev in sv. pesmi . . . K 3.50
Rozman, Dekliške bukvice „ 3.—
Venec svetih pesmi . . . „ 2.—
Priatelj otroški . . . „ 40
Sv. Opravilo . . . „ 1.35

Vsi ti molitveniki se dobijo tudi v zlati obrezi in stanejo potem okoli 50 vinarjev več. Poština znaša 20—30 vin. za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Tiskarna sv. Cirila

v MARIBORU

priporoča za trgovce:

cenike, okrožnice, letake, lepake, račune, pisma, kuverte z naslovom, dopisnice i. t. d.

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANKOV: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

el. Zaga II, Y 1181, 5:9 I. V.

OBJAVA.

Podpisani uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da sem **prevzel**

gostilno v „Narodnem domu“ v Konjicah.

Potrudil se bom postreči vsakogar solidno in točno.

Točil bom pristna **konjiška vina, najboljše pivo**, pristno **slivovko, brinjevec** in različne **likerje**. Vsakovrstna **sveža jedila**, topla in mrzla, se bodo dobila vsak dan ob vsaki uri po najnižjih cenah.

Vozniki in izvoščki imajo na razpolago lep prostoren konjski hlev.

Priporočam se slavnemu občinstvu, ki pride po opravkih v Konjice, kakor tudi domačinom, da me mnogoštevilno obišejo.

Z velespoštovanjem

Fran Košar,
restavrateur.

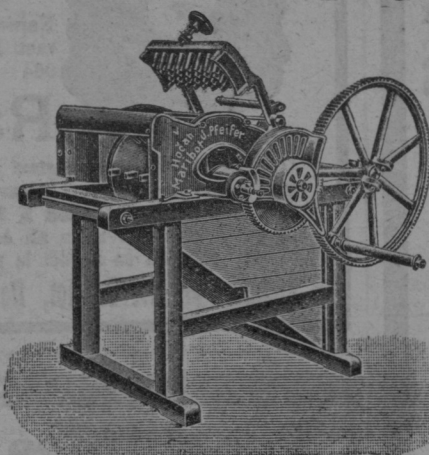
114

Skroz 20 let se je obnesla

*Kathreiner Kneipp-sladna kava
v vsaki družini vedno kot najizvrst-
nejši pridavek k bobovi kavi in kot
njen nadomestek, kjer je bobova
kava vsled njenega razburjajočega
vpliva zabranjena. Za otroke ni
zdravejše kavine pijače kot je čist
Kathreiner.*

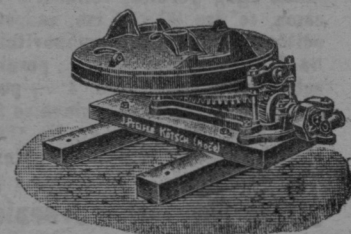
Otroci uspevajo krasno.

Tovarna za poljedelske in kmetijske stroje

kakor mlatilnico za škopanje in navadne mlatilnice za roko in gepelj. Reznice, gepelj, vejalnice itd. Livarna za železo in medenino. Izdelujejo se mlinci in žage za vodno in parno moč. Vsa popravila po ceni in točno. Ceniki se pošiljajo brezplačno. Kupuje se po najboljši ceni staro vlito železo, cink, cin, baker, svinec, t. d. 941

I. Pfeifer,
tovarna in livarna
v Hočah
pri Mariboru.

„Križevska opekarna“

društvo z omejenim poročtvom s sedežem v Križevcih na Murskem polju, s temeljno glavnico 200.000 K.

To slovensko kmečko podjetje ima veliko zalogo raznih

ilovnatih izdelkov

kakor: **zidno opeko, zarezane strešnike** sistema Steinbrück, **žlebnjake** itd. izvrstne kakovosti po nizkih cenah.

Tovarna z najmodernejšimi stroji stoji kakih 200 metrov oddaljena od železniške postaje Križevci na lepi ravni cesti.

Podpirajte edino slovensko kmečko industrijsko podjetje z naročili pri vodstvu. — Naročila pošiljajo se pod naslovom:

„Križevska opekarna“ v Križevcih.

Olje od motorja oddaje 100 kg po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila, Maribor